

# ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:  
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.  
Egy hónapra 1 frt 20 kr.  
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő  
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
VIII. kerület, József-körút 65. szám.  
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, augusztus 24-én.

232. szám.

## Miniszterek conclaveja.

(p—d.) Nem halt meg, csak aludt egy kicsit. Mi vagyunk a hibások, ha azt hittük, hogy végképen leszámoltunk vele, hogy örökre eltűnt a chlumi kőben és hogy Königrätz elég nyomatékos sírköve. Most már tisztára látni a nagy tévedést. Valójában egész Ausztria cenzuralista, ép annyira, mint az ötvenes-hatvanas évek gyászos és átkos emlékezetű politikusai voltak.

Az az Ausztria, amely maga nem tud együttmaradni, mely a föderalizmus felé rohan szinte feltartóztatlanul, az az Ausztria, mely önmagának se tud ura lenni, egyszerre csak azt fedezi föl, hogy Magyarországnak nincs joga ehhez, nincs joga ahhoz, mert Magyarország ő hozzá tartozik, mert a magyar állam szuverénitása nem teljes, hanem annak egy része ott van ő nála, az ő akaratába, az ő érdekeibe bekebelezve.

Íme, a magyar kormány conclavét tart, bezárkózik a miniszterelnök palotájába kora délelőtt és tanácskozik késő estig, egyre azt a kérdést hánytorgatván, hogyan lehet összeegyeztetni a monarchia két felének gazdasági érdekeit Magyarország szuverénitásának, a magyar állam alapjának, közjogának parancsaival. És erre az osztrák közvélemény lapjai keserű átkokra fakadnak, hogy ő nekik ilyen kiegyezés, olyan kiegyezés nem kell, ők nem fogadják el az önállóság ideáját sem, és akad olyan is, amely ép a mostani időt tartja alkalmasnak arra,

hogy kérdést intézzen a maga államjogi lelkiismeretéhez, vajjon van-e egyáltalán joga Magyarországnak külön bankhoz, külön vámterülethez?

Hát mielőtt erre a rémséges naivitásra egy szót felelnénk, mindenekelőtt egyre figyelmeztetnők a mélyen tisztelt osztrák cenzuralizmust.

Tessék különbséget tenni az uraknak a magyar király és Ausztria között, tessék distingválni a magyar korona akaratát és Ausztria törekvései között. A korona akaratát egyenlőrangú tényező a magyar nép akaratával, de Ausztria akaratát, törekvéseit épen csak annyit számítanak előttünk, mint bármely más olyan ország óhajta, amelylyel jóbarátságban, vagy szoros összeköttetésben vagyunk.

A felség akaratát respektáljuk, vele a magunk szándékait összeegyeztetjük és akarjuk és kénytelenek vagyunk összeegyeztetni, mert egyek vagyunk vele. De tisztelt osztrák cenzuralizmus, az hol van megírva, hogy a mi akaratunknak az önök akaratával is föltétlenül össze kell találkozni?

Követeljenek az urak, amit akarunk; hiszen az államok, szuverének között a követelésnek csak egy észszerű határa van: a hatalom. Nekünk ez ellen semmi kifogásunk; ha tudják ertvényesíteni a követeléseiket a maguk emberségéből, megadjuk magunkat, ahogy a legyőzöttek szokták. De aztán vonják le a konzekvenciát önök is ugyanily közjogi tisztasággal.

Ha önöknek nem kell ilyen vagy olyan kiegyezés, rendben van a dolog, ne fogadják el. De aztán tessék tünni csendben és nyugalommal, hogy bekövetkezzék az az állapot, amelynek bekövetkeznie kell, ha államok nem tudnak megegyezni. Váljunk el, ne legyen közöttünk semmi szerződés. C'est á prendre ou á laisser. Tiszta dolog. Nem akarjuk mi reáerőszakolni senkire a magunk kívánságait; egyezkedünk, amíg lehet; de amikor elértünk az utolsó szóhoz, ott már csak egy felelet lehet: igen, vagy nem. Mind a kettőhöz van joga az osztrák államnak, csak ahhoz a harmadikhoz nincs, amit most praktizálnak, ahhoz nincs, hogy egyenes felelet helyett a magyar állami szuverénitás teljességét vonják kétségbe. Ha nem akarnak paritásos bankot, jól van, tessék külön bankot csinálni; ha nem akarják az új kiegyezési javaslatokba lefektetett magyar igazságokat, jól van, tessék külön vámterületet csinálni, joguk van hozzá, akkor ugyanis elesnek majd ezek az igazságok mind.

Azt azonban ne méltóztassanak elfelejtetni, hogy mi nem hatvanhétben kaptuk a külön vámterülethez való jogot, benne van az megszakítás nélkül ezer év óta a magyar állam szuverénitásában. És nem engedjük eldisputáltatni most sem.

Ez a magyar közvélemény álláspontja a mai miniszteri conclavéval s a holnap meginduló tanácskozásokkal szemben.

## Az örvény.

— Jules Marni-től. —

A Madrid-vendéglő kertje, este nyolcz órakor, augusztusban.

Napközben esett az eső, az este viharos.

Barson Pierre, 30 éves. Magas, jól megtermett, nagyon elegáns alak, smokingban van, a gomblyukában virág van, a fején szürke kalap.

D'Erhardné, 28 éves. Filigrán, kislányos termet. Gyermekes arcz, fejletlen vonások. A nagyon selymes, világosszöke bodrozott haj alatt két buzavirágszem csodálkozó tekintete ragyog. Angolosan szabott, testhezálló barna ruhát visel, nagyon chécest és egyszerűt. Fején ugynevezett „canotier” kalap van rizsszalmból, négy ujjnyi széles fekete szalaggal körítve és félig elborítva crème-szinű csipkétütyűvel, karjára egy fehér posztógallér van vetve.

Kocsiból száll le Barson Pierre segítségével, aki már pár perc óta várja, azután maguk előtt egy maitre d'hotellel, mindketten egy, kissé félreeső fa alatt megterített asztal felé indulnak.

D'Erhardné (leül): Itt nagyon jó helyünk lesz.

(Lehazza a keztyűit. Két hófehér, rendkívül finom kéz tűnik elő. A balkezének gyűrűsujját vékony aranykarika köríti, míg a jobb-  
nak a kisujján remek gyémánt ragyog.)

Pierre: Nem fázik meg?

D'Erhardné: Nem, meleg ruhát vettem magamra: inkább ön . . .

Pierre: Oh, nekem semmi sem árt még. De mégis, vállára vehetné a gallérját.

D'Erhardné (nyájas mosolylyal): Majd később, ha fájni fogok . . . Köszönöm.

(Időközben a maitre d'hotel intett két pinczérnek, akik pár pillanat alatt előhozták a levest.)

Pierre: Megrendeltem az ebédet. Könnyű ételeket, ahogy maga szereti . . . Éhes?

D'Erhardné: Elég éhes . . . Annyifelé volt dolgom, hogy képzelje csak, reggelizni sem értem rá. Délután aztán csak úgy futtában ettem meg egy sandwichet.

Pierre: Hány órakor jött meg ma reggel Párisba?

D'Erhardné: Orleansban a tíz óra négyperczkor induló vonatra szálltam fel és egy perczcel a déli harangszó előtt pontosan berobogtunk a pályaudvarra . . . (Pillanatnyi csend.) Mit gondolt, mikor a táviratomat megkapta?

Pierre: Azt gondoltam, mekkora boldogság! és táncoltam örömben.

D'Erhardné: Hogyne! Táncolt!

Pierre: Ugy van, táncoltam. Nevetségesnek talál, ugyebár?

D'Erhardné: Nem, nem találok nevetségesnek.

Pierre: Akkor hát gyerekesnek? Gyerekesnek, no, vallja meg!

D'Erhardné: Kissé fiatalnak, igen.

Pierre: Ép maga mondhat valakit fiatalnak.

Maga a maga gyermekarczával, a bérnialást váró lányka hangjával . . . Oh, az az ön ártatlan hangja! . . . Milyen varázst ad az önnek . . . Fogalma sincs róla! . . . Ön az egyetlen asszony, akinél az életben ilyen hangot találtam . . . ilyen tiszta hangot. Azért is . . .

D'Erhardné: Azért is?

Pierre: Semmi.

D'Erhardné: De csak szóljon. Ki nem állhatom, ha nem fejezik be a mondatot.

Pierre: Hisz jól tudja, mit akarok mondani.

D'Erhardné: Épen nem. Sejtelmem sincs róla . . . No, mondja, Pierre!

Pierre: Majd mindjárt.

(Szemeivel egy pinczérre mutat, aki egy kékre főtt pisztrángot hoz nekik, míg egy másik pinczér a tányérjaikat váltja föl, kiszolgálják őket. Pár pillanatig szótlanul esznek, azután a pinczerek eltávoznak.)

D'Erhardné (hirtelen): Nos, Pierre, azért is?

Pierre: Azért is, amikor ön ezen a hangon így szól hozzám: „Nem lehetek az ön, barátom, becsületes asszony vagyok!” rögtön elhittem.

D'Erhardné (elgondolkozva): Ön tehát hisz a hangnak, az arczkifejezésnek, a külszínnek? Ön hisz mindennek?

Pierre: Hiszek az ön hangjának, az ön arczkifejezésének, önnél hiszek a külszínnek, Igen önnél mindennek hiszek.

Akarjuk és kívánjuk a békét és a gazdasági együvértartozandóság fentartását, de nem a magyar alkotmány árán, de nem már kiküszöbölt igazságtalanságoknak újra való rendezésére árán. Ha az osztrákoknak így nem tetszik: c'est á laisser. Azért pedig ne fájjon az osztrákok feje, hogy mi ezt az esetet hogyan igazítjuk majd el a mi királyunkkal, ez kizáróan a magyar nemzet, a magyar kormány dolga.

A miniszteri conclave ablakain friss szellőként a magyar nemzet támogató szimpáthiája surrant be s vele marad a magyar kormány tagjaival valameddig követeléseiknek azt a minimumát védik, amely mellett épen hogy megmarad még a magyar alkotmány épsége. De romboló fürgeteggé válnék ez a szellő, ha azt látná ez a nemzet, hogy alkuba bocsátkoztak az ő szuverénitása felett, hogy az alkunak nem a buza meg a posztó, de a magyar alkotmány az alapja.

És megint csak jó lesz, ha erre is gondolnak az osztrák közvélemény szószói. Elégedjenek meg a gazdasági érdekekkel, mert ha egyebet kívánnak, elesnek azoktól is. És akkor nemcsak az osztrák centralizmus, de az osztrák ipar is hajléktalanná válik.

### A politikai helyzet.

A kiegyezésnek hetek óta oly sokat megvitattott ügyében most jelentőségteljes stádium következett be, melyből remélhetőleg rövid idő alatt ki fog bontakozni a megoldás.

A holnap Budapesten kezdődő közös (magyar és osztrák) miniszteri értekezletet ma egy hosszú minisztertanács előzte meg, melynek fontosságát a politikai körökben mindenütt elismerik és melynek jelentősége a kiegyezés válságában kétségtelen.

A mai minisztertanácsról a következő félhivatalos kommunikét adták ki:

A minisztertanács tizenegy órától kettő óráig tartott. Fél hat órákor újra összeült a minisztertanács, amely a késő esti órákig tartott. A minisztertanácshoz a kabinet valamennyi tagja a fővárosba érkezett dr. Wlas-

niés közoktatásügyi miniszter kivételével, aki nem érkezett idejekorán Budapestre.

Ezt a közleményt kiegészíthetjük azszal, hogy a mai minisztertanács alkalmával az összes Budapesten időző miniszterek az egész nap folyamán a miniszterelnöki palotában tartózkodtak, ahol báró Bánffy Dezső miniszter-társai tiszteletére ebédet adott, mely alatt fesztelen pour-parler-ekben szintén megvitá-ták a politikai helyzetet.

A miniszterek még este kilencz órákor is együtt voltak. A fényesen kivilágított buda-vári miniszterelnöki palota előtt néhány ujság-író megvárta a tanács végét, de a hazatérő miniszterek a legszigorubb titoktartást tanu-sították.

Csupán annyi szivárgott ki, hogy a mi-nisztertanács kizárólag a kiegyezés kérdésének részleteivel foglalkozott, miután az általános vezérelv már a régebben tartott tanácskozá-sokban a legaprólékosabban és leghatározot-tabban meg volt állapítva és az ettől való eltérés szükségessége mindeddig nem mutat-kozott.

A szabadelvű körben ma este csak igen kevés politikus volt együtt. Néhány, Budape-sten időző képviselő megvárta, hogy nem té-ved-e valamelyik miniszter a klubba, de a vá-rakozás hiábavalónak bizonyult, mert a minisz-tertanács befejezése után egyik miniszter se ment el a Dorottya-utczába.

Azok a képviselők azonban, kiknek alkal-muk volt a miniszterek valamelyikével a mai minisztertanács előtt érintkezhetni, úgy vannak értesülve, hogy a magyar kormány a Thun-kabinettel ismételen közölt álláspont elvi alapjától egy hajszálnyi sem hajlandó eltérni és a holnap fel-veendő közös tanácskozások folyamán csupán a két állam gazdasági viszonyának rendezése módjának részleteire nézve fog tanácskozni, ha gróf Thunnak és társainak egyáltalán lesznek elfogadható és tárgyalás alapjául elfogadható javaslatai.

A mai minisztertanács megállapodásairól semmiféle pozitív hír nem kerülhet nyilvános-ságra. Mindazt, amit holnap egyes lapok fel-fognak találni „illetékes vagy beavatott hely-

ről” szerzett információkként, azt mi előre is kombinációnak jelölhetjük ki, mert úgy a miniszterelnök, mint miniszter-társai megállapo-dtak abban, hogy megállapodásairól és ha-tározataikról csak az illetékes tényezőknek, tehát egyelőre az osztrák kollégák-nak, majd az ezekkel folytatott tanácskozá-sok eredményéhez képest őfelségének, végül pedig a képviselőház összeülése után kellő formában a törvényhozásnak fognak beszámolni.

A holnapi közös konferenciákat illetőleg arról értesülünk, hogy gróf Thun titkárja, dr. Förster kíséretében ma este a tizenegy órai vonattal elutazott Bécsből és holnap reggel kevéssel hét óra után érkezik ide. Dr. Kaizl pénzügyi és Baernreither kereskedelmi minisz-ter már ma este érkeztek meg és az Angol királynő-fogadóba szálltak. Az osztrák minisz-terek délelőtt tizenegy órákor találkoznak a miniszterelnöki palotában először.

Az osztrák miniszterek, értesülésünk sze-rint, péntek estig maradnak Budapesten. Báró Bánffy Dezső valószínűleg szombaton ismét Bécsbe utazik.

Nem lehetetlen, hogy a hét végén még egy minisztertanács lesz.

Ugyancsak a hét végére várják Buda-pestre Szilágyi Dezsőt is.

### Thun szándékai.

Bécs, augusztus 23.

Prágából jelentik a „N. W. T.”-nak, hogy gróf Thun a holnapi pesti tanács-kozáson nemcsak a monarchia, hanem Ausztria érdekeit is a leghatározottabban meg fogja védeni. Ha nem sikerülne neki jobb kiegyezési javaslatokra bírni a magyar kormányt, beadja lemondását.

### Félhivatalos párba.

A bécsi „Fremdenblatt” és a budapesti „Ma-gyar Ujság” a közös miniszteri tanácskozásokat kardos cikkekkel vezetik be. Mind a kettő nagyon határozottan beszél; igaz, hogy csak arról, ami nem fog bekövetkezhetni. Így is nagyon érdekes a két félhivatalos cikk szembeállításáa.

A „Magyar Ujság” cikkének ez a veleje:

„A holnap meginduló tárgyalásokra von-atkozólag már előre jelezhetjük, hogy a

*D'Erhardné:* És ha véletlenül hazudnának?

*Pierre (kissé nyugtalanul):* Oh, nem! az lehetetlen!

*D'Erhardné:* Vajjon miért? Vannak mérges virágok, amelyek a liliomhoz hasonlóak.

*Pierre:* Nem akarom, hogy ön mérges virá-g-hoz hasonlítsa magát. Először is nem igaz, nincsenek liliomhoz hasonló mérges virá-gok... De meg, ha volnának is, én tisz-tán látok önbe. Ön kivételes teremtés. Ritka egy asszony, aki módját tudja ejteni, hogy évek óta imádtassa is, tiszteltesse is magát egy olyan emberrel, amilyen én vagyok... ez pedig nem banális, biztosítom róla! (Rövid hallgatás után): Parancsol még egy kis pisztrángot?

*D'Erhardné (gondolatokba mélyedten):* Nem, köszönöm...

(A maître d'hotel közeledik, nyomában egy pinczérral, aki ezüst tálcán „Pompador tor-teletes”-eket hoz.)

*D'Erhardné (kecses mozdulatokkal rakja a falatokat parányi szájába, mely egy madárka csőréhez hasonlóan nyílik szét):* Igazán, kitűnő ez a...

*Pierre:* Valóban, elég jól sikerült. (Pár pillanatsnyi újabb csönd után): Holnap reg-gel már visszautazik a „Nyárfás”-ba?

*D'Erhardné:* Vissza. Ma este haza kellett volna térnem. Táviratoztam a férjemnek. Tudattam vele, hogy csak holnap érkezem a sógornómmal, akinél szállva vagyok.

*Pierre:* Oh, hát nem a saját lakására ment?

*D'Erhardné:* Nem, a sógornómhoz hajtottam.

*Pierre:* Eszerint de Lottresné még Párisban időzik?

*D'Erhardné:* Csak átutazóban van itt. Vissza-tér Anjouba, ha majd egy hetet töltött ná-lunk a „Nyárfásban”.

*Pierre:* Kellemes asszony máskülönben, de...

*D'Erhardné:* Nagyon kedves teremtés.

*Pierre:* De ezuttal az ön alázatos szolgája jobb szeretne volna, há ott tudhatja őt, ahol a bors terem.

*D'Erhardné:* Miért mondja ezt? Jól tudja, hogy ha sógornóm nincs is Párisban, az mitsem változtatott volna a szándékaimon.

*Pierre (mélyen a szemébe néz a fiatal asszonyra):* Tehát soha? Visszavonhatatlan az elhatározása? Soha sem akar az enyém lenni?

*D'Erhardné:* Soha.

(Abbanhagyják az evést. Más ételt hoznak nekik. Gépiesen hagyják magukat kiszolgálni s mikor a tányérjuk tele van, egy pillanats-t vetnek rá, azután mind a ketten egyidejűleg félretolják.)

*D'Erhardné (nagyon halkán):* Én... én... meg kell, hogy valljak önnek valamit, Pierre; valamit, ami önnek, ami mind a kettőnknek sok fájdalmat fog okozni. Ezért... ezért akartam ma itt ebédelni önnel; itt, a szá-

badban, mások szeme láttára, ahol kény-szerítve vagyunk fékezni magunkat... és...

*Pierre:* Mi az? Mi az megint? Csak nem akar attól eltiltani, hogy az őszszel a „Nyár-fásba” menjek?

*D'Erhardné:* Nem! Ez öntől, egyedül csak öntől fog függni... Eljön, ha akar... ha gondolja, hogy eljöhet, ámbár... Hall-gasson meg! (Még jobban halkítja a hang-ját; gyermekes arcza egészen rózsaszínű az ép előhozott lámpa világosságában.) Hallgasson meg, Pierre! Dráma van az életemben... rettenetes dráma. Senki sem tudott róla sohasem; sem a férjem, sem a szüleim, sem más valaki e világon. De önnek, aki olyan régen szeret, önnek meg akarom vallani... mert... mert... még kell vallanom. Emlékszik, Pierre, mikor hét esztendővel ezelőtt Szavójába mentem?

*Pierre (nagyon halványan és szorongva):* Igen, emlékezem, édes anyjához ment An-nyec közelében.

*D'Erhardné:* A férjemmel voltam ott. Ugy-szólván nászutazást tettünk, mert még alig pár hetes házasság voltunk... Ön ismeri a szüleim kastélyát? Egy hegytetőn, épen a hegy élén épült, az ablakok alatt nagyon mély, nagyon veszedelmes zuhatag rohan tova...

*Pierre:* Az „örvény”, igen, igen, tudom.

*D'Erhardné:* Nos, ebbe a zuhatagba... egy éjszaka... egy férfi vetette magát bele.

magyar kormány az Ausztriával való vám- és kereskedelmi szövetség kérdésében a törvény által előírt állásponttól el nem térhet. Ezt a törvényes álláspontot mi már több ízben bővebben kifejtettük, kimutatván, hogy mi nem lehetséges. Most pedig felesleges ismétlésekbe bocsátkozni nem akarunk. Aki ezzel a kérdéssel tüzetesen foglalkozik, az bizonyára ismeri is az Ausztriával való vám-unió tizévenkinti meghosszabbításának alkotmányos feltételeit. Ezeket a feltételeket korrektül betartani a magyar kormány eltökélt szándéka és ezekből az alkotmányos feltételekből nem engedhet.

Teszi pedig ezt, mivel érzi súlyos felelősségét az alkotmányos intézmények és intézkedések épségben tartása körül.

Igenis folytathatnak tárgyalásokat az osztrák kormány tagjaival a részletekről. Megállapítják nevezetesen ezekben a nagyfontosságú kérdésekben a „modus procedendi“-t. Hisz az alaptörvény kölesönös alkura utalja a két fél felelős miniszteriumait, ezt pedig csak közös értekezleteken lehetséges keresztülvinni a legezészerűbben. Mikor a részletek kérdéseket behatóan megvitatják. Azonban mindez csak az előkészületek megtétele, az előkészítés stádiuma. A döntés nem a kormányokra, hanem a törvényhozásra tartozik. Ez aztán hogy mily irányban fog kiütni, természetesen be kell várunk.

De mi nem vélünk tévedni, amidőn azt hiszük, hogy a törvényhozás mellőzésével, az osztrák alkotmány 14-ik paragrafusa alapján Ausztriával nem köthetünk provizóriumot, de még vám- és kereskedelmi szövetséget sem. Az előbbi kizárja az 1898. évi I. törvényzikk, az utóbbi pedig az 1867. évi XII. törvényzikk. Ez a törvényes álláspont.

A „Fremdenblatt“ cikkéből ez az érdekes:

A magyar kormány követelései felől nincs még autentikus közlés; de ha az, ami a magyar lapokban foglaltatott, helyes, ha igaz, ami a magyar sajtó fejtegetéseiben mint kívánság van élénk állítva, akkor tényleg mondanunk kell, hogy a megegyezés egyáltalán nem lehetséges. Ha a tulsó „államfélben“ tényleg az a törekvés áll fenn, hogy a régi és új megállapodásokból csak a Magyarországra nézve előnyös vétsék ki, akkor az egy oly alap, melyen a kiegyezés nem jöhet létre. Ilyen kiegyezést Ausztriában senki sem fogadhat el; minden párt kivétel nélkül visszautasítaná azt. Komoly magyar politikusok tehát csak nem ringatják magukat abban a föltevésben, hogy Ausztria e tekintetben nem volna teljesen egységes és csak nem tévesztik meg

magukat azon állítás által, hogy az osztrák kormány mögött senki sem áll. Az egész osztrák közvélemény sorakozna oly leonikus szerződés ellen. Mindenekelőtt pedig az osztrák ipar tiltakozna ellene.

Magyarországban súlyt fektetnek arra, hogy a kiegyezés parlamenti uton jöjjön létre, de teljesen lehetetlen lenne, hogy egy osztrák parlament ily megállapodásokat jóváhagyjon. Aki megegyezést akar, az csak olyan igényeket támaszthat, amelyek elfogadhatók. Ha Magyarországon egyesek kifejezést is adnak annak, hogy a megegyezés nem igen kívánatos, úgy ezt bátran ottani egyének megvitására hagyjuk. Hogy vajjon Ausztria vagy Magyarország veszít-e többet, ha a gazdasági összehasonlítást megszüntetik, nem akarjuk kutatni. Mi azon a nézetben vagyunk, hogy mindkét állam kárt fog szenvedni és ez a nézet úgy innen, mint túl a Lajtán azoknál, akik előítélet nélkül itélik meg a dolgokat, az uralkodó. Semmi kétség, hogy az osztrák ipar érzékenyebben tesz süjtva, ha az eddigi viszony megszűnik, mivel Magyarország legközelebbi lerakódó piacza és így minden időben igen fontos volt arra nevezve. De éppen olyan kétségtelen, hogy a magyar mezőgazdaság is károsodik, ha azoktól az előnyöktől elesik, melyek a monarchiánkkal való viszonyból származnak. Magyarország még mindig mezőgazdasági állam és gazdagsága a nyers terményekből származik, ezeknek a kivételéből; ha azt a biztos piacot elveszíti, melyet eddig Ausztria nyújtott, úgy ebből éppen olyan veszteségek származnak Magyarországon mezőgazdaságára nézve, mint amilyen az osztrák iparra. A két állam terményeinek kölcsönösen kiegészítési egymást és egymáséval a természetből vannak kényszerítve a közös vámterületre. Ennek szüksége felmerült a forgalom modern emelkedésével. Ezt önkényesen szétrombolni, annyit jelent, mint elvetni azokat az előnyöket, melyeket a gazdasági terület nagysága nyújt. De a szétválás erkölcsi benyomását is tekintetbe kell venni, valamint a hatást is, melyet a monarchiának ezen alakulása a külföldön előidézne. Tekintélyünk csorbulni fog, amelynek következményeit mindkét állam viselné és mindazok az előnyök megszűnnének, melyek egyes csoportokra származnak a mozgási terület nagyságából. Mindezek a dolgok oly magától értetődők, hogy azt a reményt, hogy Magyarországon közeledni fognak az osztrák állásponthoz és így lehetővé tenni valami megegyezést, amely úgy mindkét állam gazdasági érdekeit, mint a közös hatalom érdekeit kielégíti, nem ejthetjük el. Hogy a helyzet komoly, azt — mint mondják — nem tagadják. De

még komolyabb lesz, ha a miniszter álláspontját — mint azt némely lap teszi — befolyásolják az által, hogy az osztrák kormány álláspontját már előre, mint a gyengébbet állítják oda. Ez által elfedik a külföldiek előtt a minden osztrák előtt ismeretes tény, hogy látszólag minden tülhajtott követelést elutasít Ausztria.

## TÁVIRATOK.

### Balkán fejedelmek találkozója.

Karlsbad, augusztus 23. Az itt időző politikai személyiségek nem tekintik pusztán véletlennek, hogy Sándor szerb király ideérkezése után nyomban Danilo montenegrói trónörökös is megjön. Természetesen találják, hogy a két „balkáni nagyság“ között okvetlenül lesz találkozó. Legalább Danilóra nézve kívánatosnak vélik ezt. A szerb király ideérkezése már hetekkel ezelőtt köztudomású volt és ha Daniló éppen erre az időre tette a karlsbadi kiraját, bizonyos, hogy találkozára számított. (N. W. T.)

### Vilmos császár utazásai.

Berlin, augusztus 23. Görög forrásból eredő felhivatalos jelentés szerint Vilmos császár a szentföldi utjából visszatérve, ellátogat Athénbe. A görög trónörökös berlini tartózkodása alkalmával meghívta a német császárt, aki a meghívást barátságosan elfogadta. Berlinben még nem tudnak arról, hogy Vilmos császár visszatértekor ilyen nagy vargabetűt fog-e csinálni. A lehetőség megvan rá, mert egyelőre nem czáfolták meg a hirt. Görögországban élénken kívánják, hogy a német császár tényleg ellátogasson hozzájuk. (N. W. T.)

Kairo, augusztus 23. II. Vilmos német császár a végleges megállapodások szerint november 8-án érkezik ide. A német császár nyolcz napig marad Egyiptomban.

### Amerika és Németország.

New-York, augusztus 23. A „New-York Herald“ írja: Semmi körülmények közt sem szabad tengeri haderőnknek Németország tengeri hadereje mögött maradnia. A hajóépítő hivatal pontosan szemmelkiseri Németország minden haladását ezen a téren s három újabb csatahajó és több czirkálóhajó építését javasolja.

### Havai annektálása.

San-Francisco, augusztus 23. Honolulu-ból érkezett jelentés szerint e hónap 12-én a középületekről bevonták a havai zászlót és azután kitűzték az amerikai lobogót. Ezután felolvasták Mac Kinley elnök proklamációját, amely azt mondja, hogy a mostani hivatalnokok valamennyien megmaradnak állásukban, de le kell menniök a hűség esküt az Egyesült-Államoknak. A vámkezelés változatlan marad, ha csak a kongresszus e tekintetben más határozatokat nem hoz.

### A német haderő szaporítása.

Berlin, augusztus 23. A „Kölnische Zeitung“ szerint a német hadsereget tizenhatezer emberrel fogják szaporítani, ami a népesség óriási szaporodásához képest kicsiny szám. Mainzot csak katonai szempontokból szemelték ki a vezérparancsnokság székhelyéül. Ezt a kérdést a német császár mainzi tartózkodása alatt a hesseni nagyherceggel teljesen elintézte.

### A humánus hadügyminiszter.

Páris, augusztus 23. Mivel a hadgyakorlatoknál e hónap 17-én, 18-án és 19-én több katona napszurást kapott, a hadügyminiszter elrendelte, hogy a nagy hőség idejére szüntessék meg a me-  
neteléseket és gyakorlatokat.

### Pasica.

Belgrád, augusztus 23. A semmitőszék helybenhagyta a Pasica ellen hozott ítéletet, amelylyel Pasicot kilenc hónapi börtönrre ítélték.

Pierre: Ön miatt?

D'Erhardné (elszántan): Nem, hanem hogy ne találják meg a szobámban . . .

(Ebben a perczben maga a maitre d'hotel egy kosár fehér és piros rózsákkal csinosan körülrakott gyümölcsöt tesz az asztalra.)

Pierre (dult arcczal, remegő hangon): Parancsol egy őszi barackot?

D'Erhardné (lehorgasztott fejjel, anélkül, hogy föltekintene): Köszönöm.

(Meg-árják, míg a maitre d'hotel kicseréli a tányérjaikat és eltávozik.)

Pierre (keserűen): Így hát önnek már volt kedvese?

D'Erhardné: Aki miattam halt meg, igen!

Pierre (az előbbi hangon): És akit kétségkívül imádozt?

D'Erhardné: Akit annyira szerettem, hogy éjnek idején fogadtam a szobámban, akkor, mikor a férjem a szomszéd szobában pihent, csupán kilincsre betett ajtó mellett. . .

(Csend.)

Pierre: Ha azért beszéli el ezt, hogy kigyógyítson, akkor nem ismeri a férjemet, Marie-Louise.

D'Erhardné: Nem azért mondom el, hogy kigyógyítsam . . . hanem . . . hanem, hogy megértessem önrel vonakodásom igazi okát. (Nagyon egyszerűen): Megcsalhatnám önrel a férjemet, Pierre, minihogy már . . .

de nem szabad hűtlennek lennem, nem akarok hűtlen lenni ahhoz, aki . . .

Pierre (hevesen, de mégis fékezve magát): Akit még mindig szeret.

D'Erhardné (nagyon csendesén): Fájdalom, nem! . . . Nem szeretem többé . . . Nem vagyok regényhős, szegény Pierre-em . . . Nagyvilági asszonyka vagyok, amilyen ezerszámra akad . . . Csak hogy velem megtörtént az a borzasztó eset, hogy meghalni láttam egy embert a becsületes megmentésért . . . Így hát értheti, ehhez a becsülethez most már ragaszkodom . . . és meg kell, igen meg kell tartanom ezt a második kindásu becsületet.

(A szülő után nyul és egy bábé ártatlan mozdulatával csip le egy szemét.)

Pierre (nagyon felindultan): Hogy önt bírassam, hogy az ön száját csókolhassam, én is belevetném magamat az „örvény“-be.

D'Erhardné (vállára veti a gallérját): Ön őszintén mondja ezt, elhiszem . . . de! . . . (Egy pillanatig némán néz maga elé): Fizessen, kérem.

Pierre: Már menni akar?

D'Erhardné: Megígérttem a sógornoméknak, hogy nem jövök későn haza.

Pierre (a maitre d'hotelhez): Fizetek!

A maitre d'hotel: Sem kávé, sem likőr?

Pierre (nyersen): Semmi!

HIREK.

A Vatikánból.

A pápa egészségének gyors helyreállítását Rómában általában a szent atya régi orvosának, Laponinak tulajdonítják, ki a pápánál körülbelül ugyanazt a szerepet tölti be, mint amit Bismarcknál Schweninger betöltött. Laponi a pápa egyedüli kezelőorvosa, míg a másik két vatikáni orvos csak azért tartózkodik állandóan a pápa közelében, hogy Laponi rendelkezéseit végrehajtsa és a Vatikán 1000 lélekből álló személyzetét kezelje.

A pápa mellett állandóan két régi há komornyik őrködik és gondoskodik teljes kényelméről. Nekik kizárólagos joguk van ahhoz, hogy a pápa hálószobájába bármikor beléphetnek, az ő engedelmük nélkül pedig még a két felügyelő orvos se juthat a pápa közelébe. A két há szoba szobáját csak vékony fal választja el a pápa hálószobájától, melyen keresztül még a lélegzetvétel is áthatolhat. A komornyik jól hallja, amidőn a pápa álmatlan éjszakákon felkel, írósztalhoz ül és dolgozik vagy olvas. Miután csak könnyű, lepelyszerű ruhába burkolózik, nem veszi igénybe komornyikja segítségét, ki ilyenkor egy kis ablakon betekint, hogy meggyőződjék a pápa hogylétéről.

Míg a betegség tartott, a főudvarmester és fővikárius állandóan a pápa közelében tartózkodott és az előszobák zsufolya voltak minden rendű és nemzetiiségű emberekkel, kik a szent atya egészsége felől tudakozódtak. Hogy a betegség milyen változásokon ment keresztül és a körülmény, hogy a Vatikánban szemből levő kazánja egyik kis órszobájában éjjel-nappal őrszem figyelt a Vatikán historikus ablakára. Ez az ablak nappal állandóan nyitva van, éjjel pedig mindig világosság látszik onnan reggelig.

Ha az ablak nappal bezárul, vagy ha éjjel elsötétedik, akkor az őrszem tüstént jelentést tesz, mert ez azt jelenti, hogy a katolikus egyház feje meghalt.

Igy van ez már évszázadok óta.

Beszélik, hogy Pius pápa halálakor Della Rocca, az olasz kormány államtitkára, időnek előtte terjesztette a pápa holt hírére. Crispit nem kis zavarba hozta államtitkárának tulbuzgósága és így szólt hozzá:

— Mit tettél öreg? hiszen a pápa él még.

De míg Crispit azon gondolkodott, hogy mikép demontálja e hamis hírt, az őrtálló katonája jelentette, hogy a Vatikán ablaka elsötétült. Ez a hír igazat mondott — a sokat szenvedett pápa megszünt élni.

A pápa nevenapja alkalmából a római lapok egyebek között azt is regisztrálják, hogy még egyetlenegy pápa sem kapott annyi ajándékot, mint XIII. Leó, aki különben érti is, hogyan kell azokat megbecsülni. Kivánsága szerint halála után egy külön muzeumban fogják azokat elhelyezni s a muzeumot róla nevezik el. A kapott ajándékok legértékesebbjei a következők:

- 28 nagyértékű drágakövel kirakott tiara;
- 319 nagyértékű ékszerrel diszitett kereszt;
- 1200 arany- és ezüstkehely;
- 81 gyűrű; ezek között egyik, mely a szultán ajándéka, maga megér 50,000 lírát;
- egy óriási nagy darab gyémánt, Krügernek, Tranavaal elnökének ajándéka, melyet több millióra becsülnék;
- 16 pástortbot, drágakövel kirakva;
- 884 szenteltvíz-hintő, aranyból, ezüstből;
- 7 arany- és ezüst-szobor

és mintegy 1000 darab műkincs.

Mind e tárgyak értékét 50 millió lírára, a pápa készpénzvagyonát pedig, mely különböző bankoknál van elhelyezve, negyven millió lírára becsülik.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A királyváró Lőcsé. Lőcséi tudósítónk írja: Az udvar fogadtatására most már nagyban készülnek. Báró Lüdendorff udvari bírtos és Schebek udvari építész és vasuti mérnök tegnap és ma megkezdték az eddig fogantatott munkálato-

kat, egyben utasításokat adtak a már néhány nap óta itt időző elszállásolási és lakás-berendező bizottságnak a még hátralévő előkészületekre. Ő felvége a főispán lakásán száll meg és annak összes butorzatát fogja használni. A megyeház főszomszédságában az udvari távirtdát már berendezik, míg a tábori posta a jelenlegi postahivatal épületében lesz elhelyezve. A tábori csendőrök és az élelmi kezelés az iskolaépületben vannak, míg a tűzoltói szertár világítói- és konyhaszerek elhelyezésére szolgál. A megye területén átvonuló katonaság támogatására a megye alispánja már megtette a szükséges intézkedéseket, hogy azok az utjukba eső községekben jó szálláshoz és ellátáshoz, lovaik pedig, tiszta fedett helyiségekhez jussanak.

— Frigyes főherceg Pápán. Frigyes főherceg, mint említettük, holnap délután Pápára érkezik, hol három napot fog tölteni. Fenyvessy Ferencz főispán körutjáról Pápára érkezett, hogy a főherceget fogadja.

— Kitüntetett professzor. A király, mint a hivatalos lap mai számában olvassuk, Hőgyes Endre orvostanárnak, a kitűnő pathologusnak, a miniszteri tanácsosi címet adományozta. A millennium esztendeje óta ugyanis a magyar tudományosság is részesülni szokott abban a legfelsőbb elismerésben, amely azelőtt csak az osztrák egyetemek professzorainak szokott kijárni, akik tudvalevőleg hosszabb szolgálat vagy kitűnőbb érdemek alapján már régóta udvari tanácsosi címet szoktak kapni. A magyar egyetemek almanachjai szerint nálunk eddig a következő tanárok lettek címzetes miniszteri tanácsosok: Budapesten: Hajnik Imre, Schnierer Aladár, Timon Ákos jogtanárok, Fodor József, Schulek Vilmos, Kéty Károly, Müller Kálmán orvostanárok s a bölcsészeti karon Lengyel Béla, Heinrich Gusztáv és Beöthy Zsolt. K o l o z s v á r o n: Haller Károly és Farkas Lajos jogtanárok.

— Angerer érsek halála. A bécsi érsek, akitnek halála hírére lapunk mai számában már megírtuk, kiterítve fekszik ravatalán. Holttestéhez tömegesen járulnak a császárváros előkelőségei és a klerus Bécsben időző tagjai. Az érsek 1841-ben Bécsben született és 25 éves korában szentelték pappá. Kezdetben Brunn nevű falucskában lelkészkedett, de nemsokára áthelyezték Bécsbe, ahol csakhamar fölismerék tehetségét és egymásután négy bibornoknak volt kiváló munkatársa. Ganglbauer halála után őt tartották a bibornok leghivatottabb utódjának, azonban makacs szembaja megakadályozta őt az utódlásban s a pápa mintegy vigasztalásképp címzetes érsekké s a Szent István metropolita-székesegyház apátjává nevezte ki, a király pedig számos magas kitüntetésben részesítette. Az elhunyt érseket — mint Bécsből jelentik — ma délután helyezték a Zettelhof házi kápolnájában ravatalra. Utolsó akaratahoz képest a heiligenstadti temetőben csütörtökön fogják örök nyugalomra helyezni.

— Hol van Andrée? Az a postagalamb, mely a minap biztató híreket hozott Andrééről, úgy látszik kacsa volt. A jóhir nyomán kelt öröm kezd szétfoszladni. Nordenskiöld, a híres sarkutazó kétségbevonja annak a lehetőségét, hogy Andrée elérhette volna a célját, és ezt a véleményét a berlini Lokalanzeigernek egy híre is megerősíti. Ennek a lapnak ugyanis azt jelentik Hammerfestből, hogy a Spitzbergákra küldött expedíciónak minden fáradozása, hogy Andrée nyomára akadjon, teljesen eredménytelen maradt s így ismét bizonytalanságban vagyunk a marész utazó sorsa iránt.

— Inger Szoliman expedíciója. Utóbbi időben nagyon sokat tárgyalták a lapok az Inger Szoliman expedíciójának a sorsát s erősen ellentétesebbnél ellentétesebb hírek kerültek a lapokba. Mikor legközelebb Inger Szoliman Budapesten járt, a szervezendő expedícióba fölcsapott egy már eddig is világlátott budapesti fiatal ember: Hirsch István, aki daczára, hogy még alig múlt husz éves, bekalandozta már egész Európát s vállalkozott arra is, hogy a szomali alkirálylyal Afrikába megy. Titokban, még ismerőseit sem értesítve, Trieszbe

utazott Inger Szolimánhoz s vele együtt megkezdte a viszontagságos tengeri utat. Első állomásuk Málta szigete volt, hol élelmiszert és köszönetet vettek s aztán folytatták utjukat Afrikába. Djibouti-ba érve, egyik budapesti barátjához az alább közölt levelet intézte, mit a magánvontatkozású részek kihagyásával szó szerint közlünk:

Djibouti, 1898. augusztus 2.

Kedves Ernő barátom! . . . Egy hónapi, sőt több tengeri utazás után szárazra léptem, állandóan azon maradandó. Most karavánnal a jövő hónapban belső Afrikába huzódunk, de előbb Abessyániában, Harrarban kell hogy legyünk.

Az élet kitűnő. Vadászunk, eszünk, iszunk és aluszunk . . . . . Kérlek, irj rögtön, mert egy levélváltás ide három hónapig tart. Barátod: Pista. Czim: Monsieur Stefan Hirsch Djibouti (Afrique) Colonial Française poste restante, pour expedition l'Austria—Hongroise.

A levél borítékán pirosnyomású 25 centes bélyeg van, melynek felirata ez: 25 ces. Protectorat de la Cote des Somalis service Postes Djibouti. 1893—94. A bélyeg közepén kényomású afrikai tájkép.

Hirsch már előzőleg írt leveleiben azt is tudatta, hogy Inger Szolimán őt számtisztító nevezte ki s ez idő szerint mint ilyen működik az expedícióban.

— Életunt színész. Máramaros-szigeti levelezőnk írja: Nagy feltűnést keltett városunkban e hónap 22-ikén, kedden délelőtt az a hír, hogy Rubos Árpád, a debreczeni szintársulat Naturburscha és jóhangu népszínmű-énekese öngyilkossági szándékból meglötte magát. Csak e hónap 14-én váltott jegyet a társulat egyik énekesjével, Serfőzi Zsenivel. A golyó, amelylyel a fiatal színész ki akarta oltani életét, szívére alól, a hónalj táján hatolt a testébe. Tettenek okát nem tudják, mert még az előtt este is igen vidám volt. Sebe életveszélyes ugyan, de ha sebláz nem áll be, az orvosok remélik, hogy felgyógyul. Utóljára vasárnap lépett fel a színpadon, amikor ugy délután, mint este a legjobb hangulatban volt. Délután a „Trilbyk“-ben Billentyű Mátyás zongoratanár és a „Mária bátyja“-ban Erős Pista szerepét játszotta tetszéssel. Most a vármegyei kórházban fekszik eszméletlenül állapotban.

— A keleti kereskedelmi akadémia új tanára. A keleti kereskedelmi akadémia újabbán ismét két új tanárral gyarapodott. Wlassics Gyula közoktatási miniszter ma kinevezte dr. Mantuano Rezső miniszteri titkárt a közjog és közigazgatási jog, dr. Naumann Károly miniszteri titkárt pedig a kereskedelem és hitel törvényhozási szaktanarává.

— A trójási ökrökötök. Az Alföld rablóromantikája, úgy látszik, a regényes Erdély sziklabérczei között talált menedéket. Épen a napokban történt ott a következő kedélyes rablóhistória: Az országút, mint fehér szalag huzódik a meredek hegy lábánál az aradmegyei Trójás felé. Ezen a köves-poros országúton döcögött egy ökrös-szekér. A nyári nap erősen tüztöt az ökrök hátára és a szekér kenetlen kerekeinek nyikorgása már mesziről jelezte jövetelét. A gazda a magasabb országúttól pár lépésnyire huzódó ösvényen gyalogolt, mert ezt az ösvényt lombos fák árnyéka borította. A hús árnyék élvezetén felül még valami jóban volt része a gazdának: kellemes, fűszeres illat, étel szaga csiklandozta az orrát. Kis vártatva csakugyan olyan helyhez ért, ahol egy darab bujázóld pázsiton kívánatosan terített asztalt talált. Nagyszerű császárgombák süttek egy edényben és palacsinta szerzegett a tányérban; mintha kis gnomok épen az ő számára süttöttek-főttek volna itten és még attól a fáradságtól is meg akarták volna kimélni, hogy azt mondja: „Kis asztalkám, terölj meg!” Nyomban nekiheveredett és addig fel sem kelt, míg az egészsét el nem emésztette. Csodálatosképen senki sem zavarta ebben a foglalatosságban. Csak ezután gondolt ismét ökreire, kocsjára. Nem is kellett sokáig előre mennie, mert mindjárt meglátta nyugodtan álló kocsját, de — ökrök nélkül. Szekerén egy papírdarabot talált, melyen iromba betűkkel ez állott:

— Ha még pálinkát is akarsz inni, kérj számlánkra a korcsmárostól!

A szegény „Jóliakott” ember most maga volt

kénytelen szekerét Trójába vonszolni, de nem ment a furcsa utalvánnyal a korcsmárhoz, hanem a csendőröknek jelentette be esetét. Ezek még aznap megkerítették az „ökrököt” két trójai ember személyében. A vallatás során kiderült, hogy ők egy szervezett rablóbanda tagjai, melynek már sok van a rovásán. Most már Zámán, Petrisen és Soborsinban csípték el a jeles társaság két-két tagját.

— **Kossuth Lajos iratainak VI-ik kötete.** Kossuth Ferenc most végezte be Kossuth Lajos iratai hatodik kötetének sajtó alá rendezését, melyhez az 1866-iki politikai helyzetre és diplomatikai működésekre vonatkozólag terjedelmes bevezetést irt. — A több mint hatszáz lapra terjedő kötet az Athenaeum kiadásában legközelebb megjelenik.

— **Közfogló.** Dr. Székely Ádám fővárosi orvos eljegyezte Parall Honka kisasszonyt Parai Ferenc fővárosi ügyvéd és neje született Erdélyi Juliska leányát Pusztabökön.

— **Róma közbiztonsága.** Az örök város nemcsak hatalmas templomairól, világgraszoló műkinésiről nevezetes. A Rómában uralkodó közbiztonsági viszonyok azok, amelyek egész Európában ritkítják párjukat. Acciarito merénylete után ugyan Rudini miniszterelnök mindenféle utasítást adott ez állapotok rendezésére, de a különféle rendeletek tömege a helyzetet még zavarosabbá tette, olyannyira, hogy Róma utcáin akármelyik csirkéfogó ma nagyobb biztonságban van, mint a tisztességes polgár. Három hét óta nem mulik el nap öt-hat rablóvilkosság nélkül és a tisztelt gyilkos urak nem igen válogatósak hely vagy idő tekintetében, rabolnak ők a város közepén és fényes nappal is. Így a múltkor egy utazótól kértek „legalább” öt lírát, mert különben . . . s itt három villogó kós magyarázta meg bővebben ezt a felbontó feltételt. A randórság pedig nem nézi tétlenül e visszaéléseket, hanem erélyesen — elkergeti a panaszra járó feleket.

— **A gödöllői kutyapőr.** A múlt év végén, amikor veszett kutyák garázdálkodtak a fővárosban és környékén, a földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a gyanús ebek kiirtására. A rendelet elment Gödöllőre is, melynek előjárósága úgy értelmezte a rendeletet, hogy egyáltalán minden kutya kiirtandó. Ehhez képest azután az előjáróság emberei minden házba és nyaralóba behatoltak és sorra lelővöldöztek még a lánczon örzött kutyákat is. Így elpusztították dr. Lummitzer József egyetemi tanárnak egy ritka fajú, értékes kutyáját, melyet egy Afrika-utazópácziensétől kapott ajándékba. Lummitzer erre pört indított a gödöllői képviselőtestület ellen és hozzája csatlakozott egy csomó gödöllői lakos és nyaraló. Lummitzer tanár 500 forint kártérítést követel, a többi 50—50 forintot. A tervök az, hogy, ha a pört megnyerik, ami nagyon valószínű, a kártérítési összeget a gödöllői szegények javára és Gödöllő szépítésére fordítják. Ezzel ugyanis épenséggel nem törődik a képviselőtestület, amely pedig most foglalkozik a „gyógydíj” (kurtaksa) behozatalával. Gödöllőn nagy érdeklődéssel várják a kutyapőr eldőlését, melynek tárgyalása a jövő héten lesz a pestvidéki törvényeséknél.

— **A békésmegyeri munkáskérdés.** Békéscsabai levelezőnk a következőket jelenti: Dr. Fabry Sándor Békésmegye augusztus havi közigazgatási bizottsági ülése elé terjesztett jelentésében a munkáskérdésről a következőket mondja: „A munkások és munkaadók részéről az aratás folyamán panaszok nem merültek föl. A munkások helyzete kielégítő, amennyiben a takarásnál és cséplésnél tekintettel a napszám magasságára, mindazok, akik dolgozni akarnak, jó keresetet találnak. A csabai járás területén saját hibájuk miatt az aratási munkálatozókhoz el nem szerződött munkások Árad- és Biharmegyében kaptak keresetet.” Hogy a munkásnép mennyire kijózanodott a szocialista tapokból, keserűen tapasztalta ezt Pogány István, kinek neve a tavasszal, mértéktelen izgatásai révén, országSZerte ismeretessé vált. A szeghalmi munkásvezér általános sztrájkra biztatta társait a agyonütéssel fenyegette azokat, akik a szocialista

elvekhez hűtlenné válnak és dologba állanak. Várkonyi annak idején ő rá is bízta lapjának, a „Földművelő”-nek szerkesztését. Pogány mértéktelen izgatásai következtében vizsgálati fogságba került s mire szabadságát visszanyerte, neki is keservesen esett tapasztalnia a nép kegyének változandóságát. Elfordultak tőle társai s mint kizégérezett szocialistát, mindenki átallta munkába fogadni. Végre Csányk főszolgabíróhoz fordult a meglőrt munkásvezér s az állította dologba. — Levelezőnk egyben megemlíti, hogy a D'Orsay-féle 2500 holdas ingatlan Békés városa megszerzvéen, 20 holdas hosszabb bérletű parcellákban fogja kiadni békési szellőreknél e hónap 30-án. Ez az intézkedés kiváló meglepődést szült Békésen. Általában izgatásoktól menten az egész vonalon folyik a paczifikáció sikeres munkája.

— **Paraszt-Othello.** Fáj községben, mint lapunknak írják, Molnár Jánosné volt a legszebb menyecske. Hozzá egy kicsit csapodár is volt, a falu legényei pedig csakugy homlottak utána. Egy ideig a férj jó szóval iparkodott a menyecskét kéréselni, de midőn az asszony a jó szóra nem akart hajlani, az ura megsokalta a dolgot és elkekeredésében tegnapelőtt késsel ment a feleségének. Úgy találta mellé szurni a hűtlen asszonyt, hogy most a halállal viródik. A parasztot letartóztatták.

— **Halálozás.** Pillinger Rezső a „Pannonia” magyar viszontbiztosító intézet hivatalnokja hosszas szenvedés után ma reggel 32 éves korában elhunyt. Halálát fiatal neje és családján kívül hivatalnoktársai gyászolják.

— **Sztrájkoló muzsikások.** Fiuméhől táviratozzák, hogy az abbaziai zenekar rossz kereset miatt strike-ol. A zenekar több tagja már el is utazott Abbaziából. Egyelőre a fiúmei városi zenekar játszik helyettük. Abbaziában ez idő szerint — úgy látszik — több az osztrák, mint a magyar vendég.

— **Hajók, ha éjjel találkozunk . . .** Egy hamburgi távirat jelenti, hogy a tegnap délben odaérkezett „Hamburg” nevű gőzös a vasárnaptól hétfőre virradó éjszakán negyvenöt tengeri mérföldnyire Londontól összeütközött a harburgi „Katharine” háromárbovos uszályhajóval, melynek Portocabelloba kellett volna menni nagy briquet-rakományyal. Az uszályhajó kormányosának minden igyekezete hiábavaló volt, hogy a személyzetét megmentse. A kormányoson és egy matrózon kívül senki sem menekülhetett meg. A „Hamburg” szombaton délben hagyta el Londont. Mindjárt, ahogy a hajó kiért az északi tengerre, olyan sűrű köd ereszkedett le, hogy a hajó egyik végétől a másikig sem lehetett ellátni. Kroeger kapitány ezért félerőre redukálta a gép működését. Éjjeli 12 órakor Kutsch kormányos váltotta föl a kapitányt. A közeledő hajót természetesen nem láthatta Kutsch és háromnegyed háromkor, egészen váratlanul megtörtént a katasztrófa. A megmenekült kormányos azt mondja, hogy a „Katharine” az összeütközés után alig tartotta magát egy perzig a víz fölött. A „Hamburg” matrózai keresték egy ideig a vízbeült legényeket, de egyet sem tudtak megtalálni. A vizsgálat ki fogja deríteni, hogy ki volt a hibás.

— **Ellopott községi pénztár.** Izgalmas szent István-reggelre ébredt Oroszlámos község. Rablók jártak a községházán és elvitték a pénztárt Wertheim-szekrényestül. A tolvajok rendkívül bátran hajtották végre tettüket és a négy métermázsas súly Wertheim-szekrényt, melyben harmadszázszáz forint volt, kivitték az udvarra és ott a három ór horgyogása mellett feltették egy kocsihoz és kihajlatták a mezőre, ahol a szekrényt feltörték, tartalmát kiürítették és csupán 7 forint 50 krajczárt hagytak benne, azzal az írásbeli meghagyással, hogy akik a szekrényt megtalálják, ne fáradják legyen hiába. A csendőrség éjjel-nappal folytatja a nyomozást.

— **Kilencz vitéz.** A Mária-Terézia katonai rendjének ez időszerint mindössze kilencz vitéze van, mivel a tizedik, báró Montluisant Bruno vezérőrnagy, múlt szombaton meghalt. A báró 1866-ban július 21-én szerezte ezt a ritka kitüntetést Becécánál. Akkor a császári vadász-ezred ezredese

volt és kis hadoszlopával annyira vissza tudta verni a tulnyomó erejű olasz csapatokat, hogy báró Kuhn vezérőrnagynak lehetőségessé vált haderejének nagy részét az Etschtől nyugatra fekvő Dél-Tirolból keletnek, nevezetesen a Bal-Sagunának irányítani, Trientet elfoglalni és a Pergineig előnyomult Medici hadtestnek utját állni. Ez az ütközet körülbelül ezeröttszáz katonájába került az olasz hadseregnek. Százan holtan maradtak a bececai csatán, kétszázötvenen megsebesültek és ezerszáznál többen estek hadifogságba. A báró 1870-ben vonult nyugalomba, amikor szolgálatai elismerésül vezérőrnagyi czimet és jelleget kapott. A jelenlegi Mária-Terézia-vitézek a következők; gróf Sternberg Lipót lovassági tábornok (1849-ben, a kacsai ütközetben), báró Appel lovassági tábornok (Solferinónál), báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter (Solferinónál), báró Pírot lovassági tábornok, báró Pielsticker altábornagy és báró Bechtoldsheim lovassági tábornok (mindhármán Custozánál), továbbá: gróf Caserta Alfonz, Sicilia hercege (Gaetanál), Cumberland Ágost Ernő herceg (Langensalzanál) és Albert szász király, aki 1866-ban kapta a magas katonai rendjelét.

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt ma délelőtt 11 órakor az egyetemi templomban, hol Széchenyi Tamás kulai főszolgabíró, Széchenyi József képviselő fia, oltárhoz vezette Patrubby Irma kisasszonyt, Patrubby Guido nagybirtokos leányát. Tanúk voltak: gróf Nákó Kálmán belső titkos tanácsos, Vojnics István bácsmegeyi főispán és dr. Wagner József. Az esketést Széchenyi Jenő nagyváradi kanonok végezte.

— **Zivatar.** Kopenhágából táviratozzák: A múlt éjjel Jütlandban nagy zivatar volt. Jéggel vegyes eső esett. A villám sok helyen becsapott. Mintegy harmincz majorság leégett és három ember életét veszítette. Sok lábas jöszög is elpusztult.

— **Egy gránát pusztításai.** Varsóból jelenti egy éjjel érkezett táviratunk: Ryk helységben (Ivanogorod mellett) ma nagy szerencsétlenség történt. Egy kovács a földéken egy gránátot talált, amelyet a hadgyakorlaton volt katonák veszthettek el. A kovács a műhelyébe vitte a gránátot, amely ott felrobant. A kovácsot és még hét embert borzasztóan összetépte a szétrobant löveg és még több ember is életveszélyesen megsebesült. A műhely romokban hever.

— **A radványi tűz.** Sátoraljaúj helyi tudósítónk a radványi tüzről, melyről már megemlékeztünk a következő részleteket jelenti: A városunkhoz közelfekvő, de már Abaujhoz tartozó Radvány községben a tűz gyermekek vigyázatlanságából keletkezett. A gyermekek a behordott életneműek között cigarettáztak. Egy eldobott gyufa lángborított egy szénakazlat, honnan azután a szél elvitte a lángcsóvákat s ezek lángborították az egész falut. Nyolczvannégyszáz ház égett le a melléképületekkel együtt. Odaveszett a szegény nép egész évi fáradságának gyümölcse, a behordott élet és takarmányemű. Az egyik házban egy öreg asszony és két kis gyermek is bennégett. A mentési munkálatokban gróf Károlyi László is részt vett, aki a nyomort enyhítendő életneműt és az építkezéshez szükséges fát osztat ki a tönkrement lakosság között.

— **Ötezer hold erdő égése.** Miskolcraól táviratozza levelezőnk, hogy az Edelényhez közel eső csasztaai erdő tegnap óta lángokban áll s már eddig is mintegy ötezer holdnyi terület hamvadt el. Az oltás rendkívül nehezen megy.

— **Falusi dráma.** Nagy mulatság volt Szent István napján Nagy-Máloson, az Orföldy-családnál. Czigányok is voltak és ugyancsak húzták a szebbnél-szebb nótákat az uraságok kedvére. Mikor vége volt a mulatságnak, az uraság elnem engedte őket, hanem ott tartotta az egész társaságot másnapra, hogy majd a cselédségnek meg a falu népének is muzsikáljanak az aratási ünnepen. Másnap, vasárnap délután litánia után tánczra is perdült a fiatalok és vidáman jártak a csárdást meg a kormagyart. Egyszer csak odajön Viducs gazdasági intéző és elkezd incselkedni a lányokkal. A legények, ha rossz szemmel is, de csak elnézték egy darabig, hanem mikor már nagyon sokat engedett meg magának, akkor felhorrt bennük a

magát nem hagyó magya. vére. Odaszóltak néhány ember a mulatságra intőnek, hogy hagyja már békén őket, ez azonban ügyet se vetett rájuk, míg a legények keményebben nem beszéltek vele. Erre aztán dühbe jött, hazament a revolveréért és azt a legényt, aki legjobban haragudott, mert a kedvese körül legyeskedett, egy lövére agyonlőtte. Mikor a nagy meglepetéstől magukhoz tértek a legények, kövekkel hajigálták és busángokkal verték a gyilkos gazdatisztát, akit a csendőrök félholtan szabadítottak ki a felbőszített legények kezétől. Viducs alig a fog számot adni a gyilkosságért, mert nem reméli, hogy meggyógyuljon. A lelőtt legényt az egész falu nagy részvételével temették el.

— Elpusztult község. Sátoralja-Ujhelyről azt táviratozzák, hogy a közel fekvő Cserrahó községben nagy tűzvész pusztított. Negyvenhat ház a melléképületekkel együtt leégett. A behordott gabona is elhamvadt. A nagy forrászágban a tűz gyorsan elharapódzott és a vízhiány miatt nehéz volt az oltás.

— Bucsu a házi ezredtől. Esztergom városa meleg éváczikók között bucsuzott el házi ezredtől, a 26. számú, Mihály orosz nagyherceg nevét viselő gyalogezredtől. Az ezred kevés megszakítással harmincz évet töltött Esztergomban és a polgárság mindig teljes zavartalan egyetértésben élt vele. Most Bécsbe helyezték át. A bucsuzás 19-én délben kezdődött, amikor a hercegprímás és a város megvendégelte az ezred legénységét, amelyből minden századnál egy altiszt a bőkezűségért rövid köszönetet mondott Boltizár érseki helynöknek és Malina polgármesternek. Este a „Fürdő” vendéglőben a tisztikar tiszteletére háromszázterítékes banket volt, amelyen a város egész előkelő közönsége részt vett. A vármegyét a főispán távollétében Andrassy János alispán, Esztergom városát Malina Lajos polgármester, a főpapságot Bogisich, Mally, Maszlaghy és dr. Rossival kanonokok képviselték. A hadsereg jelentőségéről tiszteket mondtak: Frey Ferenc országgyűlési képviselő és dr. Fehér Gyula udvari káplán, városi plébános, aki a bucsuzogalomnak kezdeményezője és lelke volt. A város közönségéről lovag Schweizer Ede ezredparancsnok, Schriedt és Hartmann ezredesek emlékeztek meg; ez utóbbi a helyi sajtót is, mint a katonaság és polgárság harmonizájának buzgó előmozdítóját éltette. Vasárnap este a katonai zenekar szerenádót adott az érseki helynök, a város háza, a megyeház, az itt maradó zászlóaljparancsnok és Frey országgyűlési képviselő lakása előtt. Az ezred indulása, amelyre a város közönsége összegyűlt, 22-én reggel félhét órakor ünnepi ima után a város főteréről: a Széchenyi-térről történt. A városi hatóság fejei egész a város határáig kísérték az ezredet, ahol végső bucsut vettek a tisztikartól, amelyhez állandó barátság és becsülés fűzte őket.

— Családi ünnep. Faba Antal császári és királyi katonai számtanácsos és neje, Faba Fanny tegnapi ünnepelték meg házasságuk huszonötödik évfordulóját. A templomi ünnepséget este hat órakor tartották meg a helyőrségi templomban nagy közönség előtt, amely szerencsekívánataival halmozta el a boldog házaspárt. Ugyanez alkalommal Bajusz Károly pénzügyminiszteri számtiszt eljegyezte az ezüstlakodalmasok leányát, Fannyt.

— Hivatásának áldozata. Deményi József napszámossal négy nappal a külső váczu-uton levő Schlick-féle gyárban három társa segítségével egy nagy vastömböt emelt föl csigán. A csiga kötele eközben elszakadt és a leruhadó vastömb Deményit súlyosan megsebesítette. A szerencsétlen munkást főtű-utcai lakására akarták vinni, utközben azonban sebeibe belehalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A rendőrség a Schlick-gyár igazgatósága ellen megindította a vizsgálatot, mert a balesetet nem jelentette be.

— A hódoló diszfelvonulás körképét az ünnepnek alatt körülbelül határozottan nézték meg. A látogatók között igen sok volt a banderista, akik családjaiukkal főképp azért rándultak a fővárosba, hogy képmásaikat a nagy festményen megtekinthessék. A legérdekesebb vendégek azonban egy amerikai utazó-társaság tagjai voltak, kik közül a következők jegyezték be nevüket a társaság emlékkönyvébe: H. S. Edgerle és neje Cleveland Ohio, Henry Loftus Philadelphia, Fred Hiram New-York, W. Parke Boston, Sam Bissinger San-Francisco. Budapestnek ez új, nagyszabású látványossága előreláthatólag hamarosan híres lesz az országban meg a külföldön.

— A revolver. A gyermeki csintalanságnak ismét áldozata van. Galszécsen Juhász István borbélyinas egyik társával revolverhez jutott és a vasárnapi napot azzal töltötte, hogy a revolverrel játszodozott. De a játéknak rossz vége lett, mert Juhászt, aki egy jómódú varanói család gyermeke, társa véletlenül mellbe lötte. A szerencsétlen gyermek összerogyott s estére meghalt.

— Műkedvelői előadás. Jótékony czélú színi előadást rendeztek e hónap 21-én a szilvásbahási izraelita népiskola növendékei. Nagy sikerrel előadták a „Marcipán hercegnő” és „Az elbizakodott” című darabokat. Különösen kitűntek: Lorys Annuska, R. Nászay Imike, Pick Dezső és Lorys Mórincz. Előadás után éjjelig tartó tánczra perdeltek az apróságok. Az előadás negyven forintot jövedelmezett a jótékony czélra.

— Halál az utcán. Scharf József, ötvennégy éves fakereskedő ma reggel a Széchenyi-utcában hirtelen rosszul lett és összeesett. Daczára a rögtön alkalmazott orvosi segítségnek, meghalt.

— A gépházban. Soltész János napszámossal ma délelőtt a molnár- és sütők gőzmalomának gépházában a gép tolatyja körül oly szerencsétlenül forgolódott, hogy a megnyílt szelepen keresztül kitóduló gőz összeégette. A mentők súlyosan sérülve vitték a Szent János-kórházba.

— Tragédia a csendőrkaszárnában. Petrovovszeléről írja tudósítónk: Nemrég került ide a csendőrkaszárnába gazdaasszonyának egy Kovacsics Mária nevű csinos fiatal nő. Alig volt ott néhány napig, máris a legbizalmasabb barátja lett Preszticz Antal csendőrnek, aki nagyon szerelmes volt ugyan belé, de akinek féltékenysége még nagyobb volt a szerelménél. Egyre áldozta gyanúsításával a kedvesét, ami miatt természetesen sokat pervertarkodtak. A napokban aztán annyira összeveszték, hogy a csendőr utána ment kedvesének a fűkamrába és kardjával levágta a fejét. Azután bement a szobájába és töltött fegyverrel visszament a kamrába, ahol két lövéssel magát is megölte.

— Baleset egy hajón. A gőzhajózási társaság „Andor” nevű Ujpestről jövő hajóján súlyos baleset érte Tarján János gépészt. Az olajozó edény, melyet kezében tartott, nem tudni, mi módon, felrobbant és Tarján oly súlyos sebeket szenvedett, hogy eszméletlenül állapotban vitték a lakására.

— A fazékba fűt. Gál Maria nagyszalanci lakosnő — mint lapunknak írják — egy nagy bádogfazékban zöld pasulyt főzött s mikor már megfűt, a földre tette. A kis gyermekei örülve tánczolták körül a párolgó fűzetet s míg az anyjuk valami edény után kiment a kamrába, egy négyesztendős fiu úgy találta meglőknit kétesztendős öccsét, hogy az egyszemélyt veszítve, a forró fűzelékbe esett. A kis apróság oda is veszett.

— Elhunyt fiu. Peck Károly nyomdászinas ma délelőtt elszökött az anyja takasáról. Levelet hagyott hátra, amelyben megírja, hogy őt ne keressék, mert úgy sem fogják megtalálni. Anyjának erős a gyanuja, hogy a fiu Fiuméba szökött, mert mindig arról ábrándozott, hogy ő tengerész szeretne lenni. A rendőrség keresi.

— Lopás a löversenypályán. Ma délután a löversenytéren egy ügyes zsebmező klopolt Löwy Ferenc zsebéből aranyórát bronzlánczsal együtt. A kárvalott jelentést tett az esetről a rendőrségnél, amely megindította a nyomozást.

— Tűz egy papirraktárban. A Hamburger és Birkholtz czég nádor-utcai könyvnyomda raktárában ma délután eddig ismeretlen okból tűz támadt, mely azonban csak papirhulladékok pusztított el. A tüzet az ötödik kerületi tűzoltóság egy óra alatt teljesen lokalizálta.

— Ös-Sudavári ünnep. A városligeti mulatónegyednek olyan fényes estéje lesz csütörtökön, a melyet még nem láttak az idő viszontagságaitól megfeketült falak. A csütörtöki este ugyanis jutalomjáték lesz, még pedig a két igazgató, Szekala Hugó és Décsi Gyulaé. Akik eddig a közönségnek szereztek sok örömet három esztendőn át, azoknak a közönség fog nem kevesebb örömet szerezni ezen az egy estén. Fényes kiváltság és változatos műsor teszük emlékezetessé a közönségnek ezt a revanche-estélyt, amelyen különben a bérlet- és szabadjegyek érvénytelenek lesznek.

— Jubileumi előadás a Wulff-czirkuszban. Holnap szerdán, augusztus 24-én lesz a hatvanadik előadása az idei idény szenzációs darabjának, „Az elrabolt menyasszony” című ballet-némajátéknak.

## Napirend.

N a p t á r: Szerda, augusztus 24. Római katolikus: Bertalan ap. — Protestáns: Bertalan. — Görög-orosz: (augusztus 12.) Anicet vt. — Zsidó: Elul 8. — Nap két 4 óra 53 perczkor, nyugszik 6 óra 38 perczkor. — Hold két d. u. 1 óra 03 perczkor, nyugszik 9 óra 26 perczkor este.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Nemzeti muzeum: Képtár nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12 óráig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig. Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig. Az új országház kupolacsarnokát megtekinthető 10—1 óráig 50 krajczár belépő díj mellett.

Az egyetemi füvészkert (Üllői-ut) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

Technologiai iparmuseum nyitva 9—1 óráig. Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12 óráig. (Museum-körut 4.)

Az iparművészeti muzeum, nyitva d. e. 9—1 óráig és 3—6 óráig.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e. 9—12 óráig és 2—5 óráig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Revargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1 óráig.

Deák-mauzeum a kerpesi-utí temetőben nyitva este 5 óráig.

A „Hódoló diszfelvonulás”, Eisenhut Ferenc óriási körképe Városliget, Andrássy-ut végén, látható reggel 9-től este 8 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekek jegy 30 krajczár.

## Herceg Eszterházy Pál halála.

A főrendiháza és a Nemzeti kaszinóra kitérték a fekete lobogót, mely herceg Eszterházy Pál halálát jelenti.

Az oly váratlanul elhunyt főúr tetemét, mint nekünk táviratozzák, ma Pertik Ottó tanár bebalzsamozta Lékán, honnan csütörtökön külön vonat viszi a halottat Kismartonba. A temetés szombaton déli tizenkét órakor lesz. A halál hírére meg-táviratozták a királynak, a főhercegeknek, a kormányoknak és a főrangú világnak. Sopron több köz-épületén gyászlobogó leng. A vármegye tisztikara díszes koszorút rendelt.

A temetésre nézve a következő intézkedések történtek eddig. A gyászszertartást a herceg régi bizalmasa, Bubits Zsigmond kassai püspök fogja végezni. A temetés szombaton délben lesz. A be-szentelést a várkapornában Bubits közel száz pap segédlete mellett végzi, mert az elhunyt annyinak volt kegyura.

A kondoleáló táviratok óriási számban érkeznek az elhunyt fiához, Miklóshoz. Az első Frigyes főherceg küldte.

A halálesetről a család a következő gyász-jelentést adta ki:

Galánthai herceg Eszterházy Miklós, Fraknó örökös ura, Edelstetten fejedelmi grófja, Sopron vármegye örökös főispánja, császári és királyi kamarás, államtudományi tudor, császári és királyi 11. huszárezredbeli tartalékos hadnagy, mint családfeje, saját és öccse, herceg Eszterházy Rudolf, nemkülönbön nagybátyjai: herceg Eszterházy Alajos, császári és királyi aranykulcos, császári és királyi altábornagy, katonai attaché az osztrák-magyar nagykövetségénél Londonban, a magyar királyi szent István-rend és az osztrák császári Lipót-rend lovagja, a hadi ékít-ménnyel ellátott katonai érdemkereszt, a hadi-érem és a tiszti szolgálati jelvény tulajdonosa stb. és herceg Eszterházy Antal Miklós cs. és kir. aranykulcos, cs. és kir. sz. k. huszárszázados, a hadi ékítmennyel ellátott katonai érdemkereszt és a hadi érem tulajdonosa stb., valamint ennek neje: Irma hercegnő született csik-szenkirályi, kraszna-hörkai Andrassy grófnő csillagkereszt és 6 félése a császárné és királyné palotahölgye, végre unokanővére Hohenlohe Waldenburg Schillingsfürst Sarah Mária hercegnő nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti szerettét édes apjuk, test-vérük, sógora, illetve nagybátyja főméltóságú galánthai

herceg Eszterházy Pál ur,

Fraknó örökös ura, Edelstetter fejedelmi grófja, valóságos belső titkos tanácsos, Sopron vármegye örökös főispánja, aranygyapjas vitéz, az I. osztályú vaskoronarend és az osztrák császári Lipótrend közpékereszt tulajdonosa,

a magyar főrendiház tagjának stb. folyó 1898. évi augusztus 22-én délután 2 órakor, rövid betegség és a halotti szentségek újratartása után, élete 56. évében Lékán bekövetkezett gyászos elhunytát.

A boldogult hült tetemei csütörtökön, folyó hó 25-én, délután 2 órakor Lékán a kegyuri templomban fogvak beszéltetvén, Kis-Martonba átvitelt és szombaton, a hó 27-én, déli 12 órakor ugyanott, a családi sírholtban örök nyugalomra helyeztetvén.

A gyászmisék folyó hó 23-án délelőtt 11 órakor fogvak Kis-Martonban a várkapornában, nemkülönbön valamennyi kegyuri templomban is a Mindenhatónak bemutatvát.

Léka, 1898. évi augusztus 23-án.

Herczeg Eszterházy Pál halálával a lövész-sportot is veszteség érte. A rózsaszínű dressze, melyet utóljára Bob hordozott, örökre letűnt. Herczeg Eszterházy Pál már ezelőtt harmincz évvel futtatta lovait Captain Blue álnév alatt. A lovak nem egyedül az ő tulajdonát képezték. Legjobb lova Schwindler volt, mely a berlini Unio-hoz győzött a hamburgi derbyben báró Springer Gusztáv Palmyra-jával holtversenyben volt első. Schwindler-t aztán a magyar kormány vette meg apaménnek, és ezentúl Kalandor név alatt tett szolgálatot a tenyészésnek.

Trainerjei voltak különböző időkben Metcalf, J. Reeves, Hansi; jockeyjai Metcalf, Hansi, Smith, Busby s legutóbb Williamson. Akkor még sötétkék dressz volt a színe s csak az utóbbi időben, midőn hosszas szünet után újra az aktív sportsmenek közé lépett, vétette fel a rózsaszínű dresszt.

Még az első versenynapon nagy érdeklődéssel nézte az igazgatósági díj finishát s látható örömmel gratulált a sportsmeneknek és a győztes professzionátusoknak, most a mágánsvilág általános részvétele mellett végső utjára jockeyk és traineerek is fonattak rózsaszínű koszorút.

## Az éjjeli látogató.

Mára virradó éjszaka Kőbánya rablógyilkossági kísérletnek volt színhelye. A véres tett áldozata egy gépész fiatal neje, akit egy régi ismerőse akart meggyilkolni, hogy megfossza néhány forintjától.

A főkapitányság Zrínyi-utcai palotájában ügyeletet tartó tisztviselő az elmúlt éjjel azt az értesítést kapta, hogy Kőbányán, a sörgyár-utca 8164 szám alatti házban az ott lakó Huber Antal gépész nejét, született Posch Jozefint, a házbeliék ágyában nagy vértócsában találták s a jelek után itálva bizonyosnak mondható, hogy rablógyilkosság kísérlete forog fenn.

A hír vétele után Caveggia Béla központi inspekciós rendőrtisztviselő, dr. Hazslinszky Hugó rendőrorvos és Papp Sándor soros vizsgálóbíró kimentek a helyszínre, ahol irtózatos látvány tárult szemek elé. Egyszerű kis ház, ahol Huber lakik; az udvar jobboldalán egy kis szobát bír berbe. A házmeister s a házbeliék lámpákkal kezükben izgottan járkáltak a sötét udvaron, ahol csakhamar — hire futván a dolognak — nagy néptömeg verődött össze. A rendőrség hivatalos kiküldöttjei a szobába lépve, ott látták Huber Antalné eszméletlenül, vértől pirosra festett ágyán feküdni. Irtózatos hörgést vitt véghez. Keze és feje lelógott az ágyról és a szoba padozata is vérben uszott. Az ágy előtti asztalka lábánál véres balta feküdt. Az áldozaton kilencz seb volt, valamennyi baltaütéstől eredt és valószínűleg halálhozók, mert agyrázkódás is járult hozzájuk. Csakhamar értesítették az esetről a mentőket is, akik kevés időre rá meg is érkeztek. Nyomban megkezdték az élesztési kísérleteket és sikerült is nekik néhány percze Huber Antalné eszméletre téríteni. Megpróbálták kihallgatni, de olyan szakadozottan beszélt, hogy ugyan csak nagy megerőltetés mellett sikerült őt megérteni. Elmondta, hogy este 10 óra tájban bekopogtatott lakására Kaudolin Vilmos pestmegyei szülöttségű 41 éves nőtlen napszámos, akit ő gyermekkorától ismert már. Előadta, hogy férjével fontos beszélni valója van.

— Tudom ugyan, így szólt az éjjeli látogató, hogy férje éjjeli munkás s most nem találhatom

ittthon, de oly sürgős mondanivalóm van neki, hogy szeretném kora hajnalban értésére adni. Engedje meg addig, hogy lehajtsam valahova fejem! Szeretném bevárni őt.

— Nem bánom, válaszolt az asszony, maradjon itt. Ezzel felkelt s a divánon fekvő nyolcz esztendő kis fiát maga mellé véve, annak helyét átengedte Kaudolinnak.

A napszámos látszólag elaludt, sőt erősen horkolt is. Ugy egy óra tájban Huberné hirtelen felriadt álmából és amint felpillantott, maga előtt látta Kaudolint. Balta volt kezében s épen ütésre emelte. A következő pillanatban lesujtott s addig ütötte az asszony fejét, míg teljesen elborította a vér s elvesztette eszméletét. Így mondta el körülbelül az asszony az esetet.

Időközben megjött a férj, aki hamarosan konstata, hogy a szekrények fel vannak törve s az egyik fiókból egy pénzesztára 17 forint 60 krajczárral hiányzik. Ezt a tettes magával vitte. A férjtől nyert személyleírás alapján a rendőrség megindította a nyomozást és mozgósította embereit a gyilkos felkeresésére. A főváros minden éjjeli mulatóhelyét bejárták a detektívek és kutattak Kaudolin után.

Ma a korai reggeli órákban sikerült elfogni a gyilkost. A Soroksári-utcán épen a Bakács-tér felé haladt Kaudolin, midőn egy titkos rendőr rásmeret s rögtön letartóztatta. Kaudolin egy cseppet sem szabadkozott s szóltanul követte a detektívet a főkapitányságra. Kihallgatása alkalmával mindent töredelmesen bevallott. A szerencsétlen áldozatot a mentők a Rókus-kórházba szállították, ahol a halállal vívódik. Kaudolint holnap átkísérik az ügyészséghez.

## Az ischli szenzáció.

Ischl, augusztus 23.

A mi fűrdőhelyünk arról nevezetes, hogy politikai válságok idején itt találkoznak a miniszterek és csinálják a monarchia szenzációit. Ezáltal azonban Ischlinek van egy másik, rendkívül érdekes eseménye, amely világot vet bizonyos osztrák hivatalos körök középkori gondolkozására.

Néhány nap óta itt tartózkodik Sivsging Martinus németalföldi zongoraművész. Sivsging tegnap este a Kreutzplatzon sétált; egyszerre megszólalt a lélekharang, de miután a németalföldi fiatal ember protestáns és most van először katolikus országban, nem törődött ezzel a cseppetessel és folytatta sétáját. Egyszerre valaki vállára teszi a kezét, Sivsging hátrafordul és megpillant egy papot, aki azt kérdezi tőle:

— Miért nem veszi le ön a kalapját?

Sivsging francziánul azt válaszolta, hogy nem érti a kérdést, mert nem tud németül.

Erre a pap szigorú hangon így folytatta:

— Akár zsidó, akár mohamedán, akár ateista ön, az egyre megy; ön katolikus országban van, tehát kötelessége kalapját megemelni.

Sivsging (izgatottan): Nem tudom, pap-e ön vagy gazember?

Eközben nagy néptömeg verődött össze, amely a németalföldi ellen foglalt állást s a művészt lassankint egészen a lakásáig szorította. A pap megtette Sivsging ellen a bünyenyítő följelentést és csakhamar csendőrök jelentek meg nála, akik (nem tudni, mi czimen) letartóztatták.

Tegnap estére jótékonycélu hangverseny volt hirdve az ischli szegények javára s ezen a hangversenyen Sivsgingnek játszania kellett volna. Barátai és tisztelői elmentek a polgármesterhez s arra kérték, hogy eszközölje ki a letartóztató parancs visszavonását, de a polgármester kijelentette, hogy semmit sem tehet a fiatal művész érdekében, legföljebb azt eszközölheti ki, hogy a hangverseny idejére szabadon bocsássák.

A hangverseny, amelyet maga a polgármester rendezett, fényesen folyt le, Sivsging minden tehetségét összeszedte, hogy játékával elragadjja a közönséget, amely perczekig tapsolt minden egyes száma után. A hangversenyterem ajtaja előtt csendőrök állottak, akiknek az volt az utasításuk, hogy Sivsginget nyomban a hangverseny után letartóztassák.

Sivsging tiszteletére barátai a hangverseny után lakomát rendeztek, amelyen lelkesen éltették a fiatal művészt, akit a teremből való távozásakor a csendőrök letartóztattak. Sivsging nem fejtett ki ellenállást és nyugodtan követte a csendőröket.

Az eset városszerte óriás föltűnést kelt. Wiesinger polgármester és a fűrdőorvos holnap kihallgatásra mennek a királyhoz, hogy Sivsging szabadon bocsátását kieszéköljék.

A polgármester óvadékok is ajánlott föl, hogy Sivsginget ideiglenesen szabadlábba helyezték, de a bíróság ezt az ajánlatát visszautasította, bár az ischli fiatal pap eljárását még felvilágosult egyházi körökben is rosszalják.

## Biciklis-regény.

A kerékpár-sport irodalma immár nem szorítkozik szaklapokra, szakcikkekre és technikai ismertetésekre közlő füzetkékre, hanem van már saját külön szépirodalma is. A biciklis-tárczákat, melyeket különösen a francia lapok kultiválnak, követte az első biciklista-regény, Rémy St.-Mauricének „The Recordsman” című műve, mely a napokban jelent meg Párisban — angol czime ellenére — francia nyelven.

A regény meséje a következő:

Yves le Gallic, a hős, pékinas Lannionban, a Cotes du Nord departement egyik városkájában. Ugyanott van egy Jezequel nevű könyvkereskedő is, akinek tüzete hajdan fényes jövedelmet hozott, az utóbbi években azonban nagyon hanyatlott. A szegény könyvárus meg volt róla győződve, hogy a könyvvásárlás pangását a biciklizés nagy elterjedése okozza, mert minél többben karikáztak végig Lannion utczáin, annál kevesebben jártak be az ő boltjába. Az a vélemény, hogy a kerékpárosok ellensége az irodalomnak, épenséggel nem új; csak hogy a többi panaszkodók nem olyan leleményesek, hogy tudnának magukon segíteni, Jezequel ur ellenben megtalálja a módját, nem ugyan az irodalom, hanem a saját existenciája megmentésének. A mentő gondolat leányának, Sybillának fejében fogamzik meg.

— Ha az emberek szívesebben vesznek bicikliket, mint könyveket, akkor, apám áruljunk bicikliket.

A könyvárusnak roppantul tetszik leánya ötlete, összehajolja a sok verset és regényt és utnak indítja őket, vissza a kiadókhöz. A regények helyett nemsokára biciklik töltik meg a boltot, szép, karcsu, finom kerékpárok, a falakon pedig híres kerékpár-championok képei feszítenek diadalmasan.

Yves le Gallic egy napon megáll a biciklikereskedés előtt bémésködni. Roppantul tetszik neki a sok vékonyküllőjű kerék, s mikor látja, hogy Sybilla kisasszony egyedül van, behatórkodik a boltba is. A falakon függő matadorok képei áhítattal töltik el a lelkét és (gyán átvillámlik az a gondolat, hogy nem a pékműhelyből, hanem a bicikliről int felé a fényes jövő? Érdeklődni kezd a championok iránt.

— Mi volt azelőtt Tom Thomson?

— Bányász.

— És Josselin?

— Pékinas, ép úgy, mint te.

— Hát Hubin?

— Ő is pékinas volt.

Mikor aztán hallja, hogy professzionátus biciklisták huszezer frankot is megkeresnek évenként, elhatározza, hogy ő is a kerékpározásnak szenteli magát. Sybilla, akit Yves titokban szeret, egy ócska biciklit kölcsönöz az ambiciózus ifjunak. A pékinas nagy buzgósággal lát a tanuláshoz. Csakhamar a Cotes du Nord departement championjává fejlődik és nemsokára Bretagne, Franciaország, majd az egész világ kerékpár-bajnokának mondják.

A „nyilember”, „villámember” bejárja az egész világot. Győzelemről-győzelemre vezet ócska kerékpárját, mint hegedűművész évszázados hegedűjét Skandináviában egy kis halászt éri. Belé-

szert egy biciklista-hölgybe és dicsőséget, Sybillát feledve, visszavonul vele Norvégiába, a hol rövid ideig ugyan, de nagyon boldogan élnek együtt. Azonban fölébred benne a szunnyadó lelkiismeret. Visszatér Sybillájához, aki már epedve várja. Feleségül veszi, nyitnak kerékpárboltot és az ég több gyermekkel áldja meg házasságukat.

Ez a regény vázlata. A bicikli ezernyi aprólékos részeinek és szeszélyeinek alapos ismerete, mely a regényben pompásan van megírva, azt sejteti, hogy a regény írója a tollat ép olyan bravúrral kezeli, mint a kerékpárt. Csak a meseszöveghez nem ért.

## SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

\* Gróf Keglevich és a Vigszínház. A Vigszínház személyzete gróf Keglevich Istránt nevénapja alkalmából táviratilag üdvözölte. Az üdvözlő táviratra gróf Keglevich István levelet intézett a színház művészeti személyzetéhez, amelyben megköszöni a szíves figyelmet. Elismerését fejezi ki a Vigszínház kitűnő művészgárdája irányában és őszinte sajnálkozásának ad kifejezést afelől, hogy az intézettől megválni kénytelen. Végül azt az óhaját nyilvánítja, hogy ezzel a jeles gárdával még egyszer találkozzék.

\* Szobrászok versenye. A főváros tudóslevegő több rendbeli alapítványt tett a millennium emlékére. Az egyikből évenként olyan szobrászokat jutalmaz meg 2000 forintos ösztöndíjjal, akik már nagyobb szabású művet produkáltak. Az idei pályázatra tegnap járt le a határidő. Kilenc szobrász versenyez a díjért s részint szobormintákat, részint munkáik fényképeit küldték be tájékozással. E művek most a molnár-utcai tanügyi-osztályban vannak kiállítva. Jankovich Gyula „Vízöntő”-jével és „Astrik” szobrával versenyez. Holló Barnabás három művel pályázik: Petőfi „Megy a juhász” című költeményének reprodukciójával, Bessenyei ültőszobrával és egy „Hona” című szoborral. Kallos Ede „Bessenyei” szobrának mását, Szarnowszky Ferenc pedig a szegárdi Garay-szobor mintáját és néhány kisebb szobrot küldött be. Ifjabb Mátray Lajos, a párisi Ecole des Beaux-Arts növendéke, Marchup Béla, Führer Richard, Nagy Kálmán és Podlicska Károly tartanak még igényt az ösztöndíjra. A bíráló bizottság szeptember elején hirdeti ki ítéletét.

\* Magyar karmester Prágában. Prágából táviratozzák a következőket: A Deutsches Landestheater első karmesteri állása megüresedvén, Neumann Angelo igazgató Márkus Dezsőt, a budapesti operaház kitűnő fiatal karmesterét hívta meg ez állásra. Márkus ma dirigálta a „Bolygó hollandi”-t, azonban Neumann Angelo már a tegnapi főpróba után hatéves szerződésel kínálta meg. A mai előadás, mely elé nagy várakozással néztek, fényesen sikerült. A nagy virtuozitással vezényelt nyitány után percekig tapsolt a közönség és Márkus karmester sikere felvonásról-felvonásra fokozódott. A közönség nagy ovációkban részesítette. Márkus pénteken az „Álarczos bált”, vasárnap pedig „Lohengrint” dirigálja. Budapesten, ahol hozzáértő zenészek (akik alatt nem az Opera intézőit értjük) szintén elismerték róla, hogy jeles kvalitású, finom érzékű művész, nem nyílt neki kellő tér az érvényesülésre. A külföldön — semmi kétség — előkelő carrieret fog csinálni.

\* A kés története. Blum és Toche bohózata lesz a Magyar Színház első ez idei újdonsága. A darab e hét szombatján kerül bemutatásra. A főszerepeket Hetttyey Aranka, Sz. Szilasi Róza, Aranyosi Janka, Simon Mariska, Sziklai Kornél, Szifágyi, Füredi, Matrai és Irányi játsszák.

\* Magyar dalosok Párisban. A „Visszhang daloskör” a mai gyűlésén elhatározta, hogy az 1900. évi párisi világiállításon hangversenyeket fog rendezni. Ezzel lehetővé teszi, hogy a daloskör tagjai, kik jobbára kereskedők és iparosok, a kiállítást megtekintsék és ismereteiket gyarapítsák.

\* 330-ik törvénykönyv. Najac és Millaud ilyen című bohózatát adták ma először a városligeti színházban. A darab meséje a francia büntetőtörvénykönyv 330-ik paragrafusán fordul meg,

amely a nyilvános helyen való kihágást három hónaptól egy évig terjedő fogsággal sújti. Valamelyik párisi muzeum éretnes öre két esetben is értesíti a rendőrséget arról, hogy a muzeum egyik gyéren látogatott termében két fiatal pár flagránsul megsértette az idézett paragrafust. A rendőrség elé azonban nem kerülnek mind a négyen, csak egy ur és egy hölgy; amannak női partnerét és emennek lovagját egyelőre nem éri utól a törvény keze. A megidézett pár tehát voltaképpen két különböző párnak egy-egy töredéke, de egymással is van annyi közük, hogy már három év óta sürgetik válópörüket. Tehát férj és feleség. A szórakozott rendőrtisztviselő ugy veszi fel a jegyzőkönyvet, mintha ők a büntetendő kihágást együttesen követték volna el, pedig mindgyikük más-más partnerrel vétett a paragrafus ellen. Ezt a vidám helyzetet a leleményes szerzők rendkívül ügyesen aknázták ki; a magyar fordításban azonban az ötlet és a szellemes aperçu-k java elvész. Ha már a fordítás sem válik nagyon a darab előnyére, még kevésbbé mondhatnók ezt el a mai előadásról.

\* A Vigszínház műsora. A Vigszínház e hét hátralevő napjaira így állapította meg műsorát: Szerdán, 26-én: „Mozgó fényképek”. Csütörtökön, 27-én: „A hálókocsik ellenőre”. Pénteken, 28-án: „Trilby”. Szombaton, 29-én: „Conlisset ur”. Vasárnap, 30-án: „Mozgó fényképek”.

## FŐVÁROS.

(Utcák rendezése.) Ma délelőtt árlejtés volt az újavárosházán, amely alkalommal a következő munkálatokra adtak be ajánlatot: az I. kerület avar-utca folytatásában levő s a csend-utca, valamint a budaörsi-ut közti levő névtelen-utczának makadámszerű burkolására, legkedvezőbb a Schafner-czég ajánlata, 21 százalék engedménnyel. A II. kerület fő-utcai bérkocsialomás aszfalizására nem érkezett be elfogadható ajánlat s ezért új árlejtést fognak tartani. A IX. kerület Ranolder-utca egyrészének betonból való csatornázását Gláttl J. vállalta, 28%<sup>10</sup> százalék engedménnyel. A X. kerület Hédervary-, család-, Szabóky-, Szapáry- és delej-utczák makadámszerű burkolására legelőnyösebb a Schrödling S. ajánlata 3 százalék engedménnyel.

(Ujépitkezések.) A magánépitési bizottság legújabbán a következő építbengedélyek kiadását javasolta:

Puskari Gyulának, II. kerület Margitköpart és halász-utca sarkán 2720 hr. sz. háromemeletes házra. — Kurman A.-nak, VI. kerület Szabócskő 2967. hr. sz. kétemeletes házra. — Kreitl Károlynak, II. kerület Hona-utca 2829 hr. sz. egyemeletes nyaralóra. — Hísznyay Edének, VI. kerület, névtelen-utca 1937. hr. sz. földszintes házra. — Réhberger Károlynak X. kerület, Zsitvora-utca 2215. hr. sz. földszintes házra. — Kugler Adófnének, III. Filatori-dűlő 6524. hr. sz. földszintes házra.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

— A csömöri-országi rejtélyes esethez. Említettük, hogy Bartek Antal fodrászlegény és Darázs Ignác baromfikereskedő állítólag ópiumfőzettel megmérgezték magukat. Barteknek mi baja sem történt, Darázs azonban meghalt. Barteket letartóztatták, mert az a gyanu merült föl ellene, hogy ő ölte meg Darázst. A halottat a törvényszék orvosai felboncolták, de a boncolás negatív eredményű volt. A holttest külsőjén erőszak nyomai nem látszanak és belsejében sem találtak oly feltűnő szervi elváltozásokat, amelyek a mérgezésre vallanának. Mindazonáltal belső részét Felletár Emil országos törvényszéki vegyészhez küldték át, hogy megállapítsa, vajjon tényleg mérég ölte-e meg, vagy természetes módon halt-e meg.

— A hitvesgyilkosság vádja. Most harmadéve titokzatos gyilkosság történt a pestmegyei Monor községben. A ház udvarán vérbe fagyva találtak Berkes József jómódu kádárparos feleségét, egy Zelenyák Mária nevű idősebb asszonyt, akit a háta közepébe lött három revolvergolyó ölt meg. A férj azt hiesztelte, hogy felesége öngyilkos lett, az orvosszakértők azonban azt konstatálták, hogy az asszonyt egy lötték agyon. Erre vizsgálat indult meg, amely kiderítette, hogy Berkes szerelmi viszonyt folytatott egy Goldberger Emma nevű nővel, akinek házasságot is ígért. Sok gyanuok merült föl Berkes bűnössége mellett és így a pestvidéki királyi törvényszék vizsgálati fogságba helyezte őt

is, szeretőjét is. Berkes tagadta tettét, Goldberger Emma azonban töredelmes vallomást tett a vizsgálóbíró előtt. Mindkettőt gyilkosság bűntette miatt helyezték vád alá. Goldberger Emma a végtárgyalás előtt néhány nappal meghalt a fogházban, s így csak Berkessel szemben tarthaták meg a végtárgyalást a pestvidéki királyi törvényszék előtt. A végtárgyaláson is tagadta tettét, azt erősítgetve, hogy ő ártatlan. A törvényszék is így találta s felmentette a vád alól és azonnal szabadlábra helyezte. A királyi ügyészség terjedelmes appellációjában érvelt Berkes bűnössége mellett. Ma foglalkozott volna a bűnüggyel a királyi tábla, érdemben azonban nem határozott, mert az iratokat pótlás végett rendkívényileg visszaküldötte a pestvidéki törvényszéknek.

— Váltótörténet. Mesébe illő együgyűséggel akart Frigyes Imréné ötszáz forintot szert tenni. A tudatlan teremtés hallotta valahol, hogy van valami irás, amit váltónak hívnak s arra pönt szokás kapni. Fogta hát magát s elhatározta, hogy a gazdája, Márkus Lajos nevére hamisítani fog egy olyan váltót. Frigyesné azon sem akadt fenn, hogy még írni sem tudott. A szomszéd kis fiával iratta meg a váltót s elküldte a terézvárosi takarékpénztárba, ezzel a kéréssel:

— Tessék kifizetni az 500 forintot!

Egy külön darab papiroson állott ez a pár szó, s noha a negyvenkrajczáros váltóblanketta rendén volt kiállítva, a takarékpénztárban elcsodálkoztak a különös kölcsönfolyamodáson. Tisztán állott, hogy hamisítással van dolguk s megtették a följelentést. Ezen a révén Frigyesné elfogták s ma sírva emlegette, hogy nem is tudja, mint jutott eszébe ez a váltótörténet. De hát nagy szüksége volt a pénzre. A törvényszék, melynek Czárán István királyi táblai bíró volt az elnöke, felévi börtönre ítélte a váltóhamisító szakácsnőt. Az ítélet jogerős.

— Előleptetés a törvényszéknél. Az igazságügyminiszter Ruttkay István törvényszéki bírót a VIII. fizetési osztály második fokozatába, dr. Benczák János és dr. Kesselbauer Ödön jogyzőket a X. osztály első fokozatába, dr. Salczon Aladár és Rotter Béla törvényszéki aljegyzőket pedig a XI. osztály első fokozatába léptette elő.

— A tréfa. Kellemetlen kalandja volt Komlós Ignác kereskedőnek, aki néhány héttel ezelőtt egy 505 forintos terhelte pénzeslevelet akart földadni az akadémia-utcai postahivatalban. A postatiszt ugyanis kifogásolta a csomagolást s amikor Komlós az ötpécés levéllel bosszusan hazament, látta, milyen sóvár szemekkel tekint egy fiatal ember, aki a posta előtt lebzelt; a kezében tartott levélre. Néhány perc múlva visszatért s a gyanus ifju, Mészáros Béla nagybárodí volt jegyzőségéd, még mindig ott leskelődött. Amint egymással szembe kerültek, Mészáros a pénzeslevél után kapott, hogy azt kiragadják: De Komlós erősen tartotta kezében az értékes jószágot s a merénylet nem sikerült.

Lopás kísérlete miatt állt aztán ma a törvényszék előtt Mészáros Béla, akit akkor elfogtak s azt a bünt is elkövette, hogy a rendőrségnél eltitkolta az igazi nevet s magát Kecskeméti Károlynak nevezte.

— Mi vitte arra a csunya dologra? kérdezte má tőle Czárán elnök.

— Csak tréfa volt az — védekezett a vádlott.

— Hát nem akarta ellopni a pénzeslevelet?

— Oh nem. Ráakartm ijeszteni arra az urra.

— Egy ismeretlen urra? Mi tréfálni valóján azzal, akit ezelőtt sohasem látott?

Erre a kérdésre nem tudott felelni a vádlott s a hamis név bemondását is hiába igyekezett mentégetni. A törvényszék, Grübér Lajos alügyész meghallgatása után Mészárosot úgy a lopás kísérletében, mint a közbiztonság elleni kihágásban vétkesnek mondta ki s felévi fogházra és öt forint pénzbüntetésre ítélte. Mészáros és a közbüadó is felebbezett.

— Az összeesküvés. A budapesti királyi törvényszék felség sértés elkövetésére létrejött szövetség miatt néhány héttel ezelőtt vád alá helyezte Muzsik József, Kovács Gyula és Hartmann Lajos munkásokat, Várkonyi István ellen azonban beszűntette az eljárást s elrendelte Várkonyi kiadatását igazgató címén a nyiregyházi királyi törvényszéknek. A bécsi országos törvényszék, mint ismeretes,



felsőszék címén adta ki Várkonyit a budapesti törvényszéknek, miután a kiadást előbb a nyiregyházi törvényszéknek megtagadta. A királyi ügyesség megfelelően a vádhatározatnak Várkonyira vonatkozó részét a királyi ítéletstáblához. Eötvös Károly, Várkonyi védője, pedig az ellen felelt, hogy a törvényszék kiadta védenczét a nyiregyházi törvényszéknek. Ma került az összekülvök ügye a királyi tábla elé, amely Vavrik Antal elnökölése alatt tartott zárt ülésében Burg Lajos előadása alapján helybenhagyta a törvényszék határozatát. A tanács tagjai voltak: Tolnay Antal, Kossutányi Géza és Balonyi Imre királyi táblai bírák. A sok hühéval készített összeesküvés komédia így hamarosan végtárgyalásra kerül.

**SPORT.**

† A nagy freudenauai handicap. Ma volt a nagy freudenauai handicap teherközlése. A súlyosztás a következő:

Tip-Top 4 éves	65 kg.	Maszt 5 é.	51 kg.
Gageri 3 éves	61 "	Áldomás 3 é.	50 "
Esterfi 5 éves	60 "	Shannon 3 é.	50 "
Palnatoki 4 éves	60 "	Gaspilleur 3 é.	50 "
Szolgabiró 4 é.	60 "	Fóth Park 3 é.	50 "
Rose of Kildare 4 é. 59	"	Katinka 4 é.	49 "
Per Pedes 4 é.	59 "	Tripoteuse 4 é.	49 "
Sehaj 4 é.	59 "	Driver 4 é.	47 5 "
Kelet 4 é.	57 "	Jasmin 4 é.	47 5 "
Primula 3 é.	56 "	Csipke 3 é.	47 5 "
Bébé 3 é.	56 "	Forgószél 3 é.	47 5 "
Fondor 5 é.	56 "	Cousine 3 é.	46 5 "
Barinkay id.	55 "	Toll 3 é.	46 5 "
Duna 3 é.	54 "	Abgar 3 é.	45 "
Kópé 4 é.	54 "	Alpár 3 é.	45 "
Hebe 3 é.	54 "	Dalfy 3 é.	43 5 "
Tanácsos ur 3 é.	54 "	Félenk 3 é.	42 5 "
Erbprinz 3 é.	52 5 "	Sorgenkind 3 é.	42 5 "
Galli-trac 3 é.	52 5 "	Deseő 3 é.	39 "

Jól állanak súlyban Shannon és Áldomás.

† Magyar lovak veresége. A magyar tenyésztésre és a versenyügyre nézve nem valami kellemes hírt hoz a táviró Baden-Badenből, ahol lovaink ma csufes vereséget szenvedtek. Ma volt a két évesek klasszikus versenye, a Zukunftsrennen az ifezheimi gyepon, melyben lovaink közül Hortobágy és Ormesson is futottak, de eredménytelenül. A versenyben a graditzi porosz királyi főménes Gastfreund-ja volt az első Gaticano és Masha ellen. Hortobágy csak negyedik hirt lenni, míg Ormesson utolsó volt. Nem sokkal volt szerencsésebb Jeu de barre futása a huszezer márkás Fürstenberg-Memorialban. E futamban is a graditzi istálló kiküldöttje: Kirsche győzött. Jeu de barre utolsó-előtti volt.

† Kerékpárverseny Nyiregyháza. A nyiregyházi kerékpár-egylet szent István-napján tartotta országúti versenyeit a Nyiregyháza-Bakamaz, illetve Nyiregyháza-Nagykálló között elfutó országúton. A délelőtti tíz órakor indított harminczkilométeres távversenyre kilenczen neveztek és indultak a nyiregyházi, debreczeni és szerencsi kerékpár-egyletek tagjai közül.

Első lett Rott János a D. K. E. tagja 60 p. 25 mp. alatt, második Szabó Lajos a Ny. K. E. tagja 61 p. 57 mp., harmadik Magassi Odón az egrí testgyakorlók körének tagja 62 p. 37 mp., negyedik Schiller Ferencz a "Condor" k. e. tagja 63 p. 37 mp. alatt.

A délutáni rövidebb távolságú versenyek közül a vendégek versenyében (5000 m.) első Rott János (D. K. E.) 9 p. 50 mp., második Bakó Gyula (D. K. E.) 9 p. 59 mp., harmadik Magassi Odón (E. T. K.) 10 p. alatt.

Az egyleti versenyben (5000 m.) első Szabó Lajos 9 p. 52 mp., második Jösa Ferencz, harmadik Pavlovics Sándor.

A vegyes versenyben (3690 m.) első Rott János (D. K. E.) második Bakó Gyula (D. K. E.) harmadik Szabó Lajos (Ny. K. E.)

A lassu versenyben (50 m.) első díjat Laszgalhar Oszkár (D. K. E.) 2 p. 12 mp. alatt, a másodikat Bakó Gyula (D. K. E.) nyerte.

† Magyar professzionátusok mellőzése. Esterfi mai győzelmének alkalmából, melyet egy Kollár nevű magyar ember tanított, helyénvalónak találjuk annak a konstatacióját, hogy a belföldi professzionátusok is képesek arra, amire az angolok. Nagy hiba azonban, hogy az istállótulajdonosok nem nagyon pártfogolják a belföldi alkalmazottakat, ellenben az angolokat tejbé-vajba fűrésztik. Ha véletlenül akad egy magyar trainer, aki a lovával nagyobb díjat nyer, akkor már elveszik tőle s odaadják az angolnak. Pedig hát azok sem különbek. A belföldiek mellőzése abban is nyilvánvaló, hogy nem tanítatják őket, sines meg a kedő

értelmiségük, nem nyujtanak nekik tárt, hogy az angolokkal lépést tartsanak. Azok, akik ügyességüknek fogva vitték valamire, csak nagynehezen tudtak előbbre jutni s lépten-nyomon keservesen érezték a mellőzést. A balhítú sportsmanek azt hiszik, hogy csak az angol ért a lómeesterséghez, pedig elég példa van reá, hogy a magyar is van olyan lóatermett, s talán lelkiismeretesében is tud banni a lóval. Az angolok ezt a dődelgetést aztán azzal hátálják meg, hogy az itt összegyűjtött nagy vagyonat elveszik idegenbe, hazájukba. Kollár trainer mai szép sikerekor jutott ez eszünkbe. Bizony jó volna, ha legalább a lovar-egylet vezetői tennének valamit a belföldi professzionátusok érdekében. Talán olyan kedvezményeket lehetne nekik biztosítani, ami által az istállótulajdonosoknak nem jutna oly hamar eszükbe a külföldiekre bízni azt, amit a mi is oly sikerrel és becsülettel elvégeznek.

**Budapesti lóversenyek.**

(Hatodik nap.)

A mai győnge program kis közönséget vonzott a városligeti gyepra. A versenyek főszáma a budapesti díj volt, melyben Esterfi győzött igen könnyen Szolgabiró és Gaspilleur ellen.

Esterfi mai győzelmével beigazolta magas klasszisát. A Milon-csíkó a starttól a czélig folyton vezetve győzött. Ellenfelei egy pillanattig sem voltak veszedelmesek ránézve. A győztes ló gazdáját a közönség lelkesen megéljenzte. A többi futamokban is nagyobbbrészt a favoritok győztek.

Szép finish volt a Welter-handicap-ben, melyben Turi-Tari győzött Kisasszony és Jurátus ellen. A részletes eredmény a következő:

I. Víztorony-díj. 3000 korona. Távolság 2400 méter.

- 1. Gróf Hanyady I. Weatherbound 52 kilogramm, lovagolta Poole.
- 2. Gróf Thun-Vallesassina E. Áldomás 63 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Egy hosszal nyerve. Totalisateur: 5 : 6. — 1 frtos helyen 5 : 6. — 30 kros helyen 5 : 6.

Áldomás quotája győzelem esetén: 5 : 15. Könyvfogadások: 3 reá Weatherbound, 2 1/2 Áldomás.

Versenyérték: 2960 korona, 520 korona a másodíknak.

II. Három évesek gátverseny handicapje. Díj 4000 korona. Távolság 2400 méter.

- 1. Gr. Eszterházy M. Pagatultimo 62 1/2 kilogr. lovagolta May.
- 2. Gr. Pejacsevich A. Sironi 55 kilogramm, lovagolta Hesp.
- 3. Mr. C. Wood Jutka 55 5 kilogramm, lovagolta Shejbal.

Futott még: Dreher A. Reblaus 55 5 kilogramm, lovagolta Wheeler. Rohonczy G. Etuska 59 5 kilogramm, lovagolta Buckenham. Mr. Lincoln Enying 57 5 kilogramm, lovagolta Salter.

Bírói ítélet: Három hosszal féltartva nyerve, egy hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 11. — 1 frtos helyen 5 : 12. — 30 kros helyen 5 : 11. — Helyrefogadások: I. 25 : 38. II. 25 : 53.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 17 Jutka, 5 : 22 Reblaus, 5 : 50 Sironi, 5 : 91 Enying, 5 : 150 Etuska.

Könyvfogadások: 2 1/4 Pagatultimo, 2 1/2 Jutka, 4 Reblaus, 5 Sironi, 8 Enying és Etuska.

Versenyérték: 3000 korona, 640 korona a másodíknak, 60 korona az egyleti pénztárnak.]

III. Budapesti díj. Díj 10.000 korona. Távolság 2800 méter.

- 1. Rohonczy G. Esterfi 55 5 kilogramm, lovagolta Huxtable H.
- 2. Geist G. Szolgabiró 62 kilogramm, lovagolta Sharpe.
- 3. Báró Springer G. Gaspilleur 50 5 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futottak még: Wahrmann R. Duna 50 kilogramm, lovagolta Peake, Gróf Hanyady I. Wilful 54 kilogramm, lovagolta Poole.

Wilful, Gaspilleur, Duna, Esterfi és kívül Szolgabiró egyvonalon helyezkednek és második kísérlet után lassu iramban elindulnak az 2800 méteres starttól. Csakhamar Esterfi veszi át a vezetést, mögötte Gaspilleur, aztán Wilful, Duna és utolsóan Szolgabiró halad. A sorrend a víztoronyig nem változik, ahol a mezőny kissé összehúzóódik. Esterfi folyton vezetve gyorsítja az iramot, mikor pedig az egyenesbe fordulnak, Duna az utolsó-előtti helyről a vezető mögé húzódik. A távolsápnál Szolgabiró is előre tár. Wilful erőteljes vissza-

esik, a többi pedig. Esterfit kivéve, ostor alatt küzd. Huxtable meg se moccan a nyeregben, nyugodtan néz hátra s halad Esterfivel elsőnek a czélhoz.

Egy hosszal könnyen nyerve, nyakhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 8. — 1 frtos helyen 5 : 9. — 30 kros helyen 5 : 9. — Helyrefogadások: I. 25 : 36. II. 25 : 63.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 21 Duna, 5 : 42 Szolgabiró, 5 : 43 Wilful, 5 : 45 Gaspilleur.

Könyvfogadások 1 1/4 reá Esterfi, 3 Duna, 5 Gaspilleur és Szolgabiró, 7 Wilful.

Versenyérték: 10.000 korona, 1800 korona a másodíknak, 940 korona az egyleti pénztárnak.

IV. Welter-handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter.

- 1. Tränkel A. száz. Turi-Tari 50 5 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
- 2. Gróf Forgách I. Kisasszony 60 kilogramm, lovagolta Wilton.
- 3. Egyedi A. ur Jurátus 52 5 kilogramm, lovagolta Griffiths.

Futottak még: Miklósfalvi ménes Ronacher 59 5 kilogramm, lovagolta Adams. Bürö Uchtritz Zs. Theophil 54 kilogramm, lovagolta Sharpe. Krausz L. ur Mia Teresina 50 5 kilogramm, lovagolta Peake. Szemere M. Seniorita 43 kilogramm, lovagolta Milne. Rohonczy G. Bóra 39 kilogramm, lovagolta Finan.

Bírói ítélet: Egy hosszal biztosan nyerve, három hosszal harmadik. Idő 1 p. 33 mp.

Totalisateur: 5 : 13. — 1 frtos helyen 5 : 19. — 30 kros helyen 5 : 18. — Helyrefogadások: I. 25 : 51. II. 25 : 86.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 17 Jurátus, 5 : 33 Ronacher, 5 : 37 Theophil, 5 : 39 Kisasszony, 5 : 45 Mia Teresina, 5 : 131 Seniorita, 5 : 297 Bóra.

Könyvfogadások: 2 Jurátus, 4 Theophil és Turi-Tari, 5 Mia Teresina, 6 Kisasszony, 8 Ronacher, 10 Seniorita, 12 Bóra.

Versenyérték: 1960 korona, 720 korona a másodíknak, 60 korona az egyleti pénztárnak.

V. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter.

- 1. Mr. Janoff P. Páratlan 57 kilogramm, lovagolta Hyams.
- 2. Lovag Lederer S. Szittyá 55 1/2 kilogramm, lovagolta Peake.

Két hosszal igen könnyen nyerve: Totalisateur: 5 : 6. — 1 frtos helyen 5 : 6. — 30 kros helyen 5 : 6.

Szittyá quotája győzelem esetén: 5 : 14.

Könyvfogadások: 1 3/4 reá Páratlan, 1 1/4 Szittyá.

Versenyérték: 1970 korona, 1230 korona a másodíknak, 1100 korona az egyleti pénztárnak.

A győztest megvette capt. André 4200 koronáért.

VI. II-od oszt. Eladóverseny. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter.

- 1. Jankovich-Bésán Gy. Pacsirta 52 5 kilogramm, lovagolta Adams.
- 2. Gr. Degenfeld I. Killarney 55 5 kilogramm, lovagolta Barker H.
- 3. Mr. Lincóli Györgyike 51 kilogramm, lovagolta Ibbett.

Futottak még: Gr. Festetics T. Florie 49 5 kilogramm, lovagolta Gilchrist, Br. Harkányi J. Cromwell 54 kilogramm, lovagolta Wilton.

Bírói ítélet: Két hosszal könnyen nyerve, két hosszal harmadik. Idő 1 p. 1 2/3 mp.

Totalisateur: 5 : 18. — 1 frtos helyen 5 : 19. — 30 kros helyen 5 : 16. — Helyrefogadások: I. 25 : 37. II. 25 : 64.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 9 Killarney, 5 : 26 Györgyike, 5 : 59 Cromwell, 5 : 94 Florie.

Könyvfogadások: 1 1/2 reá Killarney, 3 Györgyike és Pacsirta, 6 Florie, 10 Cromwell.

Versenyérték: 3290 korona, 210 korona a másodíknak.

A győztesre ajánlat nem történt.

VII. Czinkotali díj. 3000 korona. Távolság 1000 méter.

- 1. Báró Königswarter H. Bonvivant 56 kilogramm, lovagolta Adams.
- 2. Gróf Forgách I. Szeszély 54 5 kilogramm, lovagolta Wilton.
- 3. Geist G. Gyémánt 56 kilogramm, lovagolta Sharpe.

Futottak még: Mr. Dorryt Monplaisir 56 kilogramm, lovagolta Ibbett, Báró Springer G. Jane Eyre 54 5 kilogramm, lovagolta Hyams, Dreher A. Arod 58 kilogramm, lovagolta Balford S., Gróf Festetics T. Freedom 56 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Egy hosszal biztosan nyerve, fej-hosszal harmadik. Idő 1 p. 2 mp.

Totalisateur: 5 : 16. — 1 frtos helyen 5 : 21. — 30 kros helyen 5 : 25. — Helyrefogadások: I. 25 : 37. II. 25 : 34. III. 25 : 47.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 18 Szeszély, 5 : 23 Jane Eyre, 5 : 38 Freedom, 5 : 54 Gyémánt, 5 : 90 Monplaisir, 5 : 106 Arod.

Könyvfogadások: 2 Bonvivant, 2 1/2 Jane Eyre és Szeszély, 4 Gyémánt, 7 Freedom, 8 Monplaisir, 12 Arod. Versenyérték: 2960 korona, 890 korona a másodíknak.

## EGYESÜLETEK.

**A Magyar Könyvkereskedők Egyesülete** tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését Hoffmann Alfréd elnöklése alatt. A közgyűlésen nemcsak a főváros, hanem a vidék nagyobb könyvkereskedői is nagy számmal megjelentek. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök Hoffmann Alfréd lett; alelnökök: Benkő Gyula és Maurer Adolf; titkárok: Klauschburg Viktor és Nosedá Ti-vadar; pénztáros: Franke Pál; ellenőr: Katz G.; könyvtáros: Kókai Lajos.

## Felekezetek egyesülése.

A vallástalanság, az istentagadás századában szükségét érzi a leghatalmasabb felekezeti is, hogy egyesítse egyben-másban eltérő elemeit. A két legerősebb magyar egyház, a katolikus és evangélikus tartott ma közgyűlést e cél érdekében. A katolikusok meg is alakították a „katolikus körök és olvasó egyesületek országos szövetségét”, az evangélikusok azonban a pesti egyházak egyesítésének tervét elhalasztották még egy időre: bizottsághoz tették át a kérdést tanulmányozás végett. A vallásos célú legyőzte a nemzetiségi viszálykodás.

A két egyház közgyűléséről a következő részletes tudósítás számol be:

(A katolikus körök kongresszusa.)

A magyarországi katolikus körök és egyesületek kiküldötti kongresszusra gyűltek ma össze a budapesti katolikus kör dísztermében és megalkották a katolikus körök és olvasó egyesületek országos szövetségét. A kongresszuson, amelyen gróf Eszterházy Miklós Mórincz elnökelt, a katolikus egyháziók nem voltak jelen, hanem csak táviratilag üdvözölték a nagygyűlést. A mágnások is csak gyéren jelentek meg, soraikban ott voltak gróf Zichy Nándor, gróf Zichy János, gróf Zichy Aladár és gróf Hunyadi Imre.

A gyűlést tíz órakor gróf Eszterházy nagyobb beszéddel nyitotta meg, amelyben czáfolgatta azt az általános nézetet, mintha most a béke idejében élénk és hangsúlyozta természetesen a néppárt „ceterum censeo”-ját, a revíziót.

A liberális táborban bizonyára fel fogják vetni a kérdést — mondá Eszterházy — hogy mit keresünk mi itt Budapesten ma, amikor az egyházpolitikai törvények régen életbe léptek s a keresztény-ellenes eszmék diadalt ütnék? Miért akarjuk a békét megzavarni?

Azért jöttünk össze, hogy életjelt adjunk magunkról. Be akarjuk igazolni, hogy a katolikus mozgalom nincsen eltemetve és hogy a fennálló törvények keretén belül kötelességünknek tartjuk elhárítani az egyházpolitikai törvények káros következményeit.

A katolikus körök azért alakultak meg, hogy a katolikus meggyőződésnek társadalmi uton szerezzenek érvényt. Feladatuk: felkarolni a katolikus hitéletet az egész vonalon s rábírní a híveket, hogy szerves összeköttetésbe lépjenek egymással, úgy mint a külföldön, ahol szintén társadalmi uton igyekeznek enyhíteni az egyházpolitikai törvények káros hatását. De nekünk még adatunk sincsenek, hogy e törvények nyomán támadt hátrányokat bebizonyíthassuk. Nekünk tehát adatokat kell gyűjtenünk s azokat közrebocsátanunk, hogy lássa mindenki, mily nagy mértékben terjed a vallástalanság. Akkor talán a márvadó körök is be fogják látni, hogy a revízió elkerülhetetlen. (Hoaszas előzékenység.)

Mint a tölgy — így végezte Eszterházy — melyet meghajlít a vihar, az elemek lecsendesültével ismét kiegyenesedik: úgy mi is a lezajlott vihar után kiegyenesedünk, dolgozni, működni akarunk, hogy megvédjük egyházunk érdekeit.

A megnyitó beszédet perczekig előjezték. Ezután üdvözlő táviratokat küldtek a pápának és a hercegprímásnak.

A pápához intézett távirat szövege ez:

Szentséges Atya!

Magyarország Katolikus körei országos nagygyűlést tartván, hogy országos szövetségbe lépjenek egymással a katolikus hit védelmére, a társadalom katolikus jellegének

megóvására: fiai hódolattal üdvözik Szentségedet, hűségüket, ragaszkodásukat tolmácsolják Krisztus helytartója iránt és Szentséged apostoli áldását kerik tanácskozásaira.

Vaszary Kolozs hercegprímáshoz a következő táviratot intézte a nagygyűlés:

Főmagasságu bíbornok ur!

A magyarországi katolikus körök országos nagygyűlése fiai tisztelettel üdvözi emiencziádat és főpásztori áldását kerik tanácskozásaira.

A beérkezett üdvözlő levelek fölolvastása után megköszönték Eszterházy Miklós Mórincznak a megnyitó beszédét és Pintér Kálmán, a budapesti Katolikus Kör ügyvivő alelnöke, a szövetség föladatait ismertette. Végül megvitatták és elfogadták az alapszabály-tervezetet és megalakították a tisztikart a következőképpen:

Alelnökök: Gróf Apponyi Géza a katolikus kör elnöke, Beidi Alajos a győri kör elnöke, dr. Boromissza Tibor a kalocsai és Gerliczy Ferencz a nagyváradi kör elnöke. Jegyzők: Dr. Kőszeghy József (Veszprém), dr. Tóth József (Szombathely). Az igazgató-tanácsnak budapesti tagjai lettek: Dr. Csillag Gyula, Hets Ödön, Horváth Alajos, Hummer Sándor, Kanócz István, Kirner Károly, dr. Kisfaludy A. Béla, dr. Mihályfi Ákos, Vay Kázmér, ifjabb gróf Zichy János, gróf Zichy Nándor. Kivülök ötven vidéki tagot is választottak az igazgatótanácsba, ezután pedig a nagygyűlés tanácskozásának folytatását holnapra halasztották.

(Az evangélikusok egyesítése.)

Ma kezdődött a bányakerületi ágostai hitvallású egyházkerület közgyűlése is, amely az evangélikus egyházak rég óhajtott egyesülésének kérdését vitatta meg. A közgyűlésen Fabiny Teofil és Sárkány Sámuel püspök elnökelt.

Az egyesülésre vonatkozó indítványt zólyomi dr. Wagner Géza, a pesti magyar egyház főfelügyelője, terjesztette elő és hangsúlyozta, hogy a tanácskozások folyamán a tót és német egyházak szavaztak az egyesítés ellen. Az esperességi gyűlés az egyházkerület elé terjesztette a kérdést, szölv pedig indítványozza, hogy az ügyet a bizottsághoz utasítsák.

Bachát Dániel főesperes inti a közgyűlést, hogy e kérdésben ne mondjon még véleményt, hanem térjen felette napirendre.

Dr. Králik felemlíti, hogy az egyesítési mozgalom alapja a zsinati törvényben gyökeredzik, amely azt mondja, hogy egy politikai község keretében csak egy egyház létezhetik s csak ha tagjainak száma túlhaladja az ötezret, akkor alakítandók benne lelkészi körök. De a zsinati törvény 31. szakasza azt is mondja, hogy az egyházak nemzetiség vagy nyelv szerinti megnevezése nem engedhető meg: már pedig Budapesten magyar, német és tót elnevezés alatt szerepelnek a külön egyházak. Ezután behatóan tárgyalja a pesti egyházak ügyét s arra az eredményre jut, hogy kívánatos az egyházak egyesítése s ebben az egyesült egyházban lelkészi körök alakítása. Csatlakozik dr. Wagner indítványához.

Többek felszólalása után Zsilinszky Mihály államtitkár tesz közvetítő indítványt. Az egyesítés kérdését magasabb szempontból elvileg helyesli ugyan, de másrésztől nem tarthatja érinthetőnek a létező egyházak autonómiáját. Hiszi, hogy az eggyezés létre fog jönni a pesti egyházak között, csak meg kell győzni a híveket. Indítványozza, küldjenek ki bizottságot, de nem azért, hogy javaslatot tegyen, hanem hogy tanulmányozza a kérdést és a jövő évi közgyűlésnek mutassa be jelentését a tanulmányozásról.

Fabiny Teofil elnök összegezi a vita eredményét, mire dr. Wagner Géza az indokolás kivételével csatlakozik Zsilinszky államtitkár indítványához; Bachát Dániel esperes pedig szintén visszavonja indítványát és elfogadja a Zsilinszkyt.

A közgyűlés tulnyomó többsége Zsilinszky államtitkár indítványa értelmében a kérdést tanulmányozás céljából egy bizottsághoz utasítja, amelyet a holnapután tartandó ülésen fognak megválasztani.

A közgyűlést holnap folytatják.

## A HIVATALOS LAPBÓL.

**Kinevezések.** Az igazságügy miniszter dr. Fabó Zoltán és dr. Mákus József szolnoki törvényszéki aljegyzőket a szolnoki törvényszékhez jegyzőkké; Benkő Ödön marosvásárhelyi törvényszéki joggyakornokot a szászrégeni járásbíróshoz és Bukovinszky Károly lőcsei törvényszéki joggyakornokot a rózsahelyi törvényszékhez aljegyzőkké; Jakab Alajos szászrégeni járásbíróshoz segédelekkönyvvezetőt a köröshányai járásbíróshoz telekkönyvvezetőt; Ország Kálmán pécsi járásbíróshoz szakdíjnokot a szolnoki törvényszékhez, Orosz Endre ungvári járásbíróshoz telekkönyvi átalakító díjnokot a királyhelmeczi, Sikó Barnabás beregszászi törvényszéki telekkönyvi átalakító díjnokot a nagyszőlősi, továbbá Paál János margittai járásbíróshoz telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokot és Keserü Béla kolozsvári törvényszéki díjnokot a nyárádszeredai járásbíróshoz irnokokká; Stern József sátoraljaúj helyi törvényszéki díjnokot a szerencsi járásbíróshoz végrehajtót; a földmívelésügyi miniszter Boér József igazolványos csendőr-örmezt a máramaros-szigeti erdőigazgatósághoz irodatisztává nevezte ki.

**Magyar név.** Buder Ferencz budapesti lakos Bendere, Moskovics József hatvani lakos Mátraira, Bumb Sándor kis-sikarlói lakos, valamint kiskoru gyermekei László, János, Gábor, Piroška és Irón Buzsára, Nikolics Ferencz érmihályfalvi lakos, valamint kiskoru Ilona, Károly, Zoltán és János gyermekei Némétire, kiskoru Zauzalts Ferencz bogojevai lakos Zádorira, Grandner Ferencz berzéli lakos, valamint kiskoru Gizella, Mária, Melánia és Pál gyermekei Garamira, Prohaszka Vilmos temesvári lakos, valamint kiskoru gyermekei Vilma, Emil, Frigyes és Viktor Prónaira, Babinecz Antal somogyvári lakos, valamint kiskoru gyermekei Ferencz, Gyula, Mária, Irén és Gizella Bárdosra, Klein Sándor budapesti lakos, valamint kiskoru fia Sándor, Kendere, Elketz Imre budapesti lakos Erdőse, Fischer Kristóf pécsi lakos, valamint kiskoru Péter és Magdolna gyermekei Füzire, Lesnik József darányi lakos Darányira, Tikker János pécsi lakos Tihanyira, Mittler Jakab hajai lakos Marosira, Engel Albert n.-gáji lakos, valamint kiskoru gyermekei Ákos, Jenő, Ilona, Róbert és Erzsébet Elekre, Szklenár Mihály budapesti lakos, valamint kiskoru gyermeke Aranka Almásira, Schlesinger Sándor budapesti lakos Szalaira, Klein Albert budapesti lakos, valamint kiskoru fia Ferencz Krassóra, Heimann Henrik zágrábi lakos Hajnalra, Rausch János csik-csatószei lakos Szabóra, Hoffer Andor sepsi-szt.-györgyi lakos, valamint kiskoru gyermekei József, Sarolta, László és Dániel Hollóra, Adler Mór kolozsvári lakos, valamint kiskoru leánya Teréz Kallósa, Hug (Huck) Antal medgyesi lakos, valamint kiskoru gyermekei Vilmos, Margit, Emma, Oszkár, Elemér, Gizella, Zoltán és Béla Hevesire, Hartmann György medgyesi lakos, valamint, kiskoru gyermekei Ede, György, Regina és Frigyes Horvátbra, Roth Lajos csik-tusnádi lakos Veresre, Gaspárek Ferencz csik-tusnádi lakos, valamint kiskoru fia Ferencz Gáspárra, Tucek Károly alsó-rákosi lakos, valamint kiskoru leánya Mária Törökre, Mocz Gyula brassói lakos, valamint kiskoru gyermekei Ilona és Gyula Makaira, Baricz József nagy-enyedi lakos Lőrinczre, Andrich Miksa budapesti lakos, ugyszintén kiskoru Miksa, József, Mariska és Ilona gyermekei Andrássira, Wéber Ádám kis-kozári lakos, valamint kiskoru gyermekei Erzsébet, József, Mária és Hedvig Takácsra, Kopf Vilmos belovári lakos, valamint kiskoru gyermekei Vilmos, Károly, Emma, Ignác, Lucia, Róbert és Adolf Kovácsra, Büchler Ferencz ungvári lakos Balázásra, Hirschmann Rezső mojlavina-propovacai lakos, valamint kiskoru László fia Harasztra, Zajmuss János budapesti lakos, valamint kiskoru Gabriella leánya Zoltánra, Schrempf Ferencz budapesti lakos Szemerere, Feigelberg Samu budapesti lakos, valamint kiskoru Margit, Sándor, Aranka és Károly gyermekei Vasvárra, Lemberger Henrik budapesti lakos Mártonra, Teinusz László budapesti lakos, valamint kiskoru László fia Telkesre magyarosították vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel.

**Árverések a fővárosban.** Mautner Adolf ingóságai IV. Ferencz József-tér 6. augusztus 27. Bak Sándor és társa ingóságai VI. Rózsá-utca 88. augusztus 26. Binét Arnold ingóságai VI. Andrassy-ut 1. augusztus 27. Müller Károly ingóságai VI. Gyár-utca 20. augusztus 24. Török Sándor ingóságai VII. Rottenbiller-utca 29/b. augusztus 24. Kálmán Artur ingóságai VII. Rottenbiller-utca 29b. augusztus 24.

## NYILT-TÉR.

**K** MIKSZÁTH KÁLMÁN  
**Katángy-Naptár-a**  
1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előzető **ingylen** fognak megkapni hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:  
az Országos Hírlap kiadóhivatala  
VIII. ker., József-körút 65. szám.



**BUDAPESTI GABONATÖZSDE.**

Budapest, augusztus 23.

Huzamosabb időn át tartott szilárdság után ma ismét lanyha napja volt a gabonaforgalomnak és pedig — tegyük mindjárt hozzá — alaposan lanyha napja Strucezpolitikát üznénk, ha ezt tagadnók, amit különben nem is lehetne, mert a kérielhetetlen számok keményen ránk pirongatának. Az sem volna helyes, ha holmi rabulisztikával azt bizonyítanók, hogy a gabonaforgalom mai kedvezőtlen lefolyása csak muló jelenség, ha megkísérlenők azt a reményt kelteni, hogy holnap biztosan ismét a régi kerékvágásba jövünk és csakhamar helyrehozzuk a mai csorbát. Kivánjuk, hogy így legyen, de nem zárkózunk el annak a beismerésére elől, hogy ebben a perczen kevés a bizalmunk ahhoz, hogy a legközelebbi időben gyökeres változás álljon be a hangulatban, ellenkezőleg félős, hogy az árlomorzslódás folytatást fog nyerni.

Mi lehet az oka ez irányváltozásnak? Hiszen a nemrég körülményesen eszelt termési és értékesítési viszonyokban csak nem állhatott be mostanában váratlan fordulat? Korántsem! Minden a régiben van. De a tőzsdén is minden a régiben van. Ez a baj! A spekuláció ma is olyan, amint volt akár egy évtized előtt. Az üzárkedés — utazók bár hausseban vagy baisseben — épen csak differenciákra pályázik, sem szállítani, sem átvenni nem akarja és nem bírja az árut. Ily körülmények között aztán mindenkor azon fordul meg a kérdés, hogy a vevő vagy az eladó képes-e esetleg kötelezettségének megfelelni?

Mindig kikeltünk a contremine túltengése ellen, mert tevékenysége végeredményében mégis csak oda irányul, hogy gazdasági jólétünk kuforrásának, az östermelésnek amúgy is sivar helyzetén rontson. De azért a hausse embereit sem reszszük pártfogásunkba, legalább az ily kaliberű revóket nem, mint amilyeneket piacunk matadorjaiban ma megismerni alkalmunk volt.

Eddig ugyanis a sokat emlegetett diszparitás függött mint Damokles kardja a börze felett. A terminus jóval olcsóbb volt a készárnál, a teljesítési idő rohamlépésben közeledett, a contremine belátta, hogy képtelen szállítani, hát — mit is tehetett volna egyebet — futott! E vad menekülés behatása alatt a határidő legalacsonyabb kurzusától mintegy 80 krajczárral emelkedett, a készáru pedig tegnap és ma mintegy 30 krajczárral olcsóbbodott és egyszerre csak azt vették észre a tőzsdén, hogy a diszparitás „eloszlott, mint a buborék”, azt vették észre, hogy ma szokványbuzának megfelelő készárut — már az olyan kutyvalékok, amilyent nálunk usance-szállításra használni szoktak — az effektív piacon sem lehetne 8 forint 70 krajczáros 3 hónapos árnál, vagyis 8 forint 60 krajczáros készpénzárnál jobban értékesíteni, sőt nagyobb tételekben még ez árban sem. Ohó, hiszen ilyformán, ha arra kerül a sor, pompásan szállíthatunk, mondogatták a baissierek.

Hiszen ilyformán esetleg még át is kell vennünk az árut, rebesgették a vevők és az eddig diadalmasan előrenyomuló hadsereg lefuvatott és rükwártis koncentrirungban keresett menedéket. Denique ma a szeptemberi buza ára 20 krajczárral, a márcziusié 15 krajczárral csökkent a deport immár nyolcz krajczárra redukálódott.

A készáru-piacon is olcsóbbodtak az árak, amint emtítettük. Mintegy 35,000 métermázsányi forgalom után 15 krajczárt tesz az árvesztéség. Emellett azt kellett tapasztalunk, hogy a kínálat türelmetlenkedik, idegeskedik, szóval a tulajdonosok sürgették az eladást. Ha a tulajdonosok egy része tényleg megunta volna a higgadt tartózkodást és most egyszerre áruba bocsátja termékét, akkor további lanyhulásra lehetünk elkészülve.

Hozzájárunk még a kedvezőtlen hangulat elasztetéséhez a külföldi piacok jelentése. Amerikában az utolsó három napon 5 centet vesztettek az árak. Végre is ezt nem lehetett teljesen ignorálni.

Rozs is tíz krajczárral olcsóbbodott a készárupiacon, a határidőforgalomban pedig tizenöt krajczárral.

Zab és árpa szintén csendesebb irányt követett.

Tengeri szilárd. Az augusztusi határidő — amelyben újabb 2000 mázsát mondtak fel — további tíz krajczárral emelkedett, ellenben a szeptemberi csekélységgel lanyhult és most már 3—3 krajczárt tesz a deport. Új tengeri változatlan.

Repczából 1000 métermázsas szállítást jelentették be és úgy látszik, hogy az engagement e cikkben már végkép lebonyolódott, mert az árfolyamok ma lényegesen csökkentek.

Az amerikai visible supply kitétt millió bushelekben:

	e héten	a múlt héten	1897-ben	1898-ban	1898-ban.
buzában	5.85	6.89	16.72	45.87	36.89
tengeriben	16.12	16.07	21.95	13.75	4.29

**Előfordalt készáru-eladások.**

Arú	Mennyiség mázsában	Arú	Ar. netto 100 kgr.-knt	Ar. neto 100 kgr.-knt	Ar. neto 100 kgr.-knt
buza tiszavidék	81	Budapest	9.50	9.50	9.50
"	80	"	9.55	9.55	9.55
"	80	"	9.60	9.60	9.60
"	81	Atl.s. Bpest	9.35	9.35	9.35
"	80	"	9.35	9.35	9.35
"	79	"	9.35	9.35	9.35
"	80	Budapest	9.55	9.55	9.55
"	80	kev. Bpest	9.40	9.40	9.40
"	80 <sup>5</sup>	"	9.55	9.55	9.55
"	80	átlag Bpest	9.45	9.45	9.45
"	79	"	9.45	9.45	9.45
"	79 <sup>5</sup>	Budapest	9.55	9.55	9.55
"	79 <sup>7</sup>	"	9.45	9.45	9.45
"	79 <sup>7</sup>	Atl. Bpest.	9.50	9.50	9.50
"	79 <sup>7</sup>	"	9.50	9.50	9.50
"	79 <sup>5</sup>	Budapest	9.50	9.50	9.50
"	79 <sup>5</sup>	kev. Bpest	9.35	9.35	9.35
"	79 <sup>5</sup>	Budapest	9.55	9.55	9.55
"	79 <sup>5</sup>	Atl. Bpest	9.60	9.60	9.60
"	79 <sup>5</sup>	"	9.60	9.60	9.60
"	80	"	9.60	9.60	9.60
"	79	"	9.60	9.60	9.60
"	79	Budapest	9.45	9.45	9.45
"	79	sárga Bpest	9.30	9.30	9.30
"	79	Budapest	9.50	9.50	9.50
"	79	átlag Bpest	9.40	9.40	9.40
"	78 <sup>5</sup>	"	9.40	9.40	9.40
"	78	"	9.40	9.40	9.40
"	78 <sup>5</sup>	Budapest	9.40	9.40	9.40
"	78 <sup>5</sup>	"	9.45	9.45	9.45
"	78	"	9.40	9.40	9.40
"	78	sárga Bpest	9.35	9.35	9.35
"	77 <sup>5</sup>	"	9.20	9.20	9.20
"	76	"	9.15	9.15	9.15
"	78 <sup>8</sup>	"	9.45	9.45	9.45
"	81	pestvidéki	9.30	9.30	9.30
"	81	"	9.40	9.40	9.40
"	80	"	9.40	9.40	9.40
"	80 <sup>5</sup>	"	9.35	9.35	9.35
"	79 <sup>5</sup>	"	9.25	9.25	9.25
"	79	"	9.30	9.30	9.30
"	78 <sup>6</sup>	"	9.15	9.15	9.15
"	78 <sup>8</sup>	"	9.20	9.20	9.20
"	77 <sup>5</sup>	"	9.15	9.15	9.15
"	78	"	9.25	9.25	9.25
"	77 <sup>3</sup>	"	9.30	9.30	9.30
"	77 <sup>2</sup>	Budapest	9.40	9.40	9.40
"	78 <sup>5</sup>	sárga Bpest	9.20	9.20	9.20
"	78	"	9.17 <sup>1/2</sup>	9.17 <sup>1/2</sup>	9.17 <sup>1/2</sup>
"	75 <sup>5</sup>	kev. Bpest	8.85	8.85	8.85
"	75	"	5.75	5.75	5.75
"	76 <sup>5</sup>	"	9.25	9.25	9.25
"	76	"	8.85	8.85	8.85
"	76 <sup>8</sup>	"	9.15	9.15	9.15
"	76	"	8.95	8.95	8.95
"	80	sárga Bpest	9.20	9.20	9.20
"	79 <sup>5</sup>	"	9.20	9.20	9.20
"	79	"	9.20	9.20	9.20
"	79 <sup>5</sup>	átlag Bpest	9.50	9.50	9.50
"	79	"	9.50	9.50	9.50
"	78 <sup>5</sup>	"	9.50	9.50	9.50
"	79	átlag sárga	9.30	9.30	9.30
"	78 <sup>5</sup>	"	9.30	9.30	9.30
"	79	"	9.25	9.25	9.25
"	79	"	9.20	9.20	9.20
"	79 <sup>5</sup>	"	9.25	9.25	9.25
"	80	"	9.20	9.20	9.20
"	78 <sup>5</sup>	"	9.20	9.20	9.20
"	79	"	8.90	8.90	8.90
"	74	"	8.70	8.70	8.70
"	80	Budapest	7.00	7.00	7.00
"	80	Bpest parl.	6.90	6.90	6.90
"	80	Budapest	5.95	5.95	5.95
"	80	"	5.87 <sup>1/2</sup>	5.87 <sup>1/2</sup>	5.87 <sup>1/2</sup>
"	80	"	5.80	5.80	5.80
"	80	"	5.72 <sup>1/2</sup>	5.72 <sup>1/2</sup>	5.72 <sup>1/2</sup>
"	80	"	5.65	5.65	5.65
"	80	B.-Csaba	5.20	5.20	5.20
"	80	Budapest	5.45	5.45	5.45
"	80	Köbánya	5.90	5.90	5.90
"	80	"	6.00	6.00	6.00

**Gabonaforgalom:**

1898. augusztus 23.

	árkeztett	elszállított
m é t e r m á z s a		
buzából . . .	14204	—
rozsból . . .	202	—
árpából . . .	1940	618
zabból . . .	1680	—
tengeriből . .	—	1470

**Raktárállomány:**

	Körraktár	Raktárház	Silos
m é t e r m á z s a			
Buza . . . . .	14600	7561	—
Rozs . . . . .	1700	511	—
Árpa . . . . .	11000	104	—
Zab . . . . .	2000	—	—
Tengeri . . . .	29400	4840	—
Liszt . . . . .	15400	818	—

**Hivatalos készárujegyzések.**

Arú	Arú	Arú	Arú	Arú	Arú	Arú
buza	uj tiszavid.	74	—	—	75	8.60 8.75
"	"	76	8.80	8.90	77	8.95 9.00
"	"	78	9.05	9.15	79	9.20 9.25
"	"	80	9.30	9.35	81	—
"	pestvidéki	74	—	—	75	8.75 8.90
"	"	76	8.95	9.05	77	9.10 9.15
"	"	78	9.20	9.30	79	9.35 9.40
"	"	80	9.45	9.50	81	—
"	fehérm.	74	—	—	75	8.80 8.95
"	"	76	9.00	9.10	77	9.15 9.20
"	"	78	9.25	9.35	79	9.40 9.45
"	"	80	9.50	9.55	81	—
"	szerb	78	—	—	—	—
rozs	elsőrendű	70—72	7.05	7.15	—	—
"	másodr.	—	6.95	7.00	—	—
árpa	takarm.	60—62	5.65	6.00	—	—
"	szeszűz.	62—64	6.50	7.20	—	—
"	sörfőzésre	64—66	7.50	8.50	—	—
zab	6	39—41	5.70	6.00	—	—
tengeri	bánsági	—	5.40	5.45	—	—
"	másnemű	—	5.35	5.40	—	—
repcze	uj káposzta	—	13.00	13.25	—	—
"	másnemű	—	—	—	—	—
köles	—	—	—	—	—	—

**Előfordalt határidőkötések.**

Arú	Határidő	Kezd.	Forgalom	Zár.	Kezd.	Forgalom	Zár.
buza	márcz.	8.40	{ 8.39-41-40 39-38-37 36-35-34 }	8.30	8.24	8.28	8.31
"	szept.	8.54	{ 8.55-53-54 53-54-50 48-46-43 }	8.40	8.40	{ 8.39 38-37 36-35 }	8.31
rozs	szept.	6.70	{ 6.68-66-64 }	6.60	6.60	{ 6.59 }	6.59
zab	márcz.	5.62	5.61-60-58	5.57	5.54	5.55	5.54
"	szept.	5.48	{ 5.47-48-45 }	5.48	5.40	5.39	5.40
tengeri	aug.	5.47	{ 5.50-48-47 }	5.45	5.50	5.49	5.48
"	szept.	5.21	{ 5.20-18-17 }	5.18	5.17	5.16	5.15
"	máj.	4.49	{ 4.50-51-49 47 }	4.45	4.46	4.47	4.51
repcze	aug.	13.00	13.05	13.10	—	—	—

**Hivatalos határidőjegyzések.**

Arú	Határidő	augusztus 22-én	augusztus 23-án	Leszámló
buza	márcz.	8.41	8.42	8.30 8.31
buza	szept.	8.51	8.53	8.40 8.41
rozs	szept.	6.70	6.72	6.60 6.62
zab	szept.	5.44	5.45	5.43 5.45
tengeri	aug.	5.28	5.30	5.48 5.50
"	szept.	5.07	5.09	5.15 5.17
"	máj.	4.42	4.44	4.45 4.46
repcze	aug.	13.40	13.50	13.00 13.10



BABEL

Francia regény.

(22)

Írta: Augustin Filon.

— Az bizonyos és én hiszek az ön sereiben, de elvégre is mit csinál, ha nem jut... Fides mosolygott.

— Ne törődjék ön ezrel. Ezer eszközünk van ma, hogy megszabaduljunk ettől a világtól, ha ráuntunk, vagy ha a világ un mivánk. — Bolond! szöjt Julien megragadva kezét.

De a leány hirtelen rövid bucsuvál tartotta vissza Julient. Ismét a hidag, a nyers Fides volt.

— És ön dolgozni fog, Julien? — Megigérem önnek.

VIII.

Ez azonban ismét csak olyan ígéret volt, egyike azoknak a számtalan szónaknak, mik elvesznek a semmiségben a világ teremtése óta. Julien másnap ismét megkezdte a régi rest, kicsapongó életmódját.

— Hát te — szöjt egy napon Delaunay asszony — te talán dolgozol? Te megkeresed azt, amit megesezel?

Julien Szeme haragosan villogott, de túrtöztette magát.

— Nálam másképp áll a dolog, — szöjt. Nem az én hibám, hogy nem dolgoztam. Azért vagyok tétlen, mert nem adnak nekem semmi munkát, mert számomra nincsen hely a nap alatt.

— Nos, és ha egy állást ajánlanának neked, elfogadnád?

— Feltéve, hogy tisztességes, minden bizonynyal.

És szavánál fogták. Estéve atya beleparatkozott a dologba. Ez a kis, nyugodt, gondolkodó, szinte álmódzó férfi, ki látszólag mitsem értett a világi dolgokhoz, akit sohasem láttak sietve cselekedni, szemmel és füllel min-

denütt ott volt. Naponta husz levelet írt és kapott, pontosan adott választ mindenre, osztogatott tanácsot, támogatást, ajánlatot, aztán esketett, békített s végül, min: egy emberi bábszínház láthatatlan mozgatója, intézte sok ember dolgát, anélkül, hogy bárki is megtudta volna. Az ő segítségével történt, hogy Julient huszonnégy óran belül egy yorkshiri bányába alnénőknök ajánlották és el is fogadták. Másnap már el is utazott, hogy állását elfoglalja.

— Ethagya Londont, kiáltott fel Delaunayné, ime, mentve van! . . .

Az anya már-már visszanyerte nyugalmát, mikor újabb gondok jöttek és pedig onnan, ahonnan legkevésbé várta azokat.

Pauline megnőtt nem volt többé kis leány. Szende, mélynézésű szemei, fényes gesztenyeszínű haja, mely, ha napsugár érte, ragyogott, akár a szinarany; fehér, finom bőr; alabastrom nyaka és karcsu dereka: oly bájos és előkelően subtilis külsőt adtak neki, mely sehogyssem volt összhangzásban származásával és a környezetével, melyben nevelkedett. Természete barátságos, de egyttal tartózkodó: szerette az őszinte vonzalmat, de kerülte a banális közeledést. Estéve atya nagy gondal ügyelt reá, észrevétlenül figyelte meg, azt gondolva, hogy a kolostor az egyedüli kert, melyben bizonyos virágok nyilhatnak. Ha Paulineban a vallási hivatottságot felfedezte volna, bizonyos, hogy Mesterének szánja és neveli e gyermeket. De Pauline jó keresztény volt csak, aki hiven teljesíti kötelességeit: semmi több; képzelete egészen masfelé vonta őt. Mindenek felett imádta Franciaországot. Semmiféle emléket nem őrizte hazájának; francziául tudtán kívül kissé angolos kiejtéssel beszélt; de naponkint hallotta, mint veti meg az anyja az új haza embereit, szokásait.

Delaunayné egyike volt azoknak a francia nőknek, kik alkalmazkodni, acclimatizálódni nem tudnak, akik napról-napra jobban felzudulnak, minden ellen fellázadnak s végül nem állhatnak semmit: a ködöt, a szállítókat, a postát, a rendőrséget, a konyhát, a bérkocsikat, semmit a világon. Panaszkodott munkásnői restsége és ostobasága miatt s azt hajtogatta folyton, hogy a munkásnőknek „két balkezüük van”. Aztán, hogy mindenki meglopja, minden drága, rossz, kényelmetlen vagy igazságtalan.

E folyton zsémbelődő chauvinismus a fiatal leány lelkében átváltozott, idealizálódott

és az elveszett haza iránt való rajongó szeretetté lett. Angolország itt volt, Franciaország távol: minden összehasonlítás tehát az ismeretlen javára esett. Pauline e rajongását táplálták a könyvek, miket hazájáról olvasott, mesélvén hajdani dicsőségéről és jelen fájdalomról, és az újságtörödékek, melyek Paris pompájáról regéltek. Oh Páris! . . . Mily jól élhetnek az emberek ebben a ragyogó, nagylelkű és vig városban, hol kinyílnak a kezek és a szívek, hol minden csupa szellem, csupa lángész, hová királyok járnak mulatni és ahol nem kell már délben meggyújtani a gázlámpákat! . . .

Fivére kis bolondnak nevezte és azt magyarázta neki, hogy francziák, angolok vagy németek, az mindegy. Egy ember annyit ér, mint a másik. A nemzetiségi verseny elavult dolog. Az egyetlen harc, mely az emberiséget érdekli, az az osztályok, a vagyon, a tőke harca. . . De Pauline nem értette az ilyen mondásokat. „En, mondta tizenkét éves korában, soha sem leszek egy angol felesége.” Tizenhat éves korában nem mondta többé, de gondolta.

Másik bálványa a zene volt. Annyira szerette, hogy szinte szenvedélye volt. Egyszerű románczokban egész álomvilágot fedezett fel, melybe órákon át merült el a lelke. Mikor a Covent-Garden színházban legelőször hallott elejétől végig egy operát és csodálhatta a művészet hatalmas nyilvánulás, szinte extázisban volt, mert nála a zene nem nyomta el a drámai hatást, mint a közönséges hallgatónál, hanem sokszorosan fokozta azt. És habár megvetette a zongorát, ettől a naptól fogva igazi művészlélekkel és kitartással tanult, hogy a melodiákat, miket szeretett, eljátszhassa. Anyja biztatta tanulmányában. Nem látott abban, hogy leánya zongorázik, semmi különöset, hiszen a zongorázás csak olyan alárendeltebb művészet, melyet uri hölgyek gyakorolnak.

Egész nyugodt volt lelkét. „Pauline jó kis leány. Igaz, hogy nem olyan tehetséges, mint fivére, de sohasem is okozott neki gondot. Később majd átveszi az üzletet, vagy ha úgy akarja, a Regentstreet másik oldalán rendezkedik be.”

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében

a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

A budapesti értéktörzse hivatalos árjegyzése 1898. augusztus 23-án.

Table with multiple columns listing various financial instruments and their prices. Categories include Állampapírok, Záloglevelek, Elsőbbségek, Részvények, Magyar állam- és községi papírok, and Pénzjegyek. Each entry lists the instrument name, its value in pengő and florint, and the current market price.

**SZÍNHÁZAK.**

Budapest, szerda, 1898. augusztus 24-án.

**NÉPSZÍNHÁZ.**

**A baba.**

Látrányos operetta 4 szakaszban. Írta: Ordócsenyi Maurice. Fordította: Reiner Ferenc. Zenejét szerzelte: Audran Edmund.

**Személyek:**

Lancelot F. Hegyi A.  
Maximán Viktor  
Hilarius mester Nemeth  
Hilarius mester M. Csatai  
Alcsin, fényűző Kury E.  
La Chartreuse S. János  
Loremois gróf Tóth  
Balthazar Horváth  
Josef Tullán L.  
Egy jegyző Uvári

Kezdet 7 és fél órákor.

**VIGSZÍNHÁZ.**

722. szám. — 722. szám.

**Mozgó fényképek.**

Böhözt 3 felvonásban. Írták: Etimenthal Oszkár és Kadetburg Gusztáv. Magyarosította: Heltai Jenő.

**Személyek:**

Kapor Kálmán  
Mári-ka  
Göncz Béla  
Róza  
Kajár Vilma  
Kajár Tóbiás  
Menszky Boris  
Ladányi Alajos  
Gombos  
Julia

Kezdet 7 és fél órákor.

**BUDAI SZÍNHŐR**

**A hármas ikrek.**

(Mother of three.)  
Enekes bohózat 3 felvonásban. Írta Graves Clo.  
Kezdet 7 órákor.

**MAGYAR SZÍNHÁZ.**

**Aranylakodalmom.**

1848—1898.

Látrányos alkalmi játék nyolc képből, dalból és táncszámból. Írták: Bodly László és Rákosi Viktor. Zenejét összeállította: Fékete J.

**Személyek:**

Koltay Jenő  
Katalin  
Bela, nek  
Nyárfy  
Ilonka  
Vida János  
Emecsenyó  
Bor, ráborozók  
Pálfi szarvas  
Miklós János  
Krausz Béla  
Tancsics  
A kormányzó  
Kurucz István  
Pieta, vőlegény  
Borisza  
Nikolajevics Iván  
Szergejevics

Kezdet 7 és fél órákor.

**VÁROSLIGETISZÍNHŐR**

Igazgató Föld Zsigmond.

**330-ik törvény czik.**

Francia bohózat 3 felvonásban. Írták de Najac E. és Milland Alb. Ford. Makróczy János.

Kezdet 7 órákor.

**KISFALUDY SZÍNHÁZ**

Ó-BUDÁN.

Igazgató Fekete Dezső.

Zárva.

**Színházi műsorok.**

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Színház	Nistafudy Színház
Csütörtök	—	—	A hálókocsik ellenőre	1848.	Kikapós patikárius	Hármas ikrek	—
Péntek	—	—	—	Varázsgyűrű	Gésák	Hármas ikrek	—
Szombat	—	—	—	Czigánybáró	A kés története	Az ember tragédiája	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	—	—	—	—
Este	—	—	—	Holtomiglan	A kés története	Az ember tragédiája	—

**Nyolcz napig**  
**MAGAS TÁTRÁBAN**  
és a  
**regényes vágvölgyi fürdőkben**  
Társasutazás.  
Eo keresve Kassa város. — Igófürdő. — Löcsé város és fürdő. — 3 Tátrafürdő. — Csöbhai-tó. — Rajecz-fürdő. — T. Toplicz. — Pöstjén. Szórakozás, üdülés és sok látvány.  
Indulás 1898. augusztus 28-án.  
Részvételi ár az összes költségekkel és 1. rangú ellátással személyenként (Vasúti-jegy nélkül 40 frt.) **55 frt.**  
Prospektus és felvilágosítással szolgál a  
**Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási Központi iroda**  
Budapest, V. ker., Dorottya-utca 13.

**Szabadalmakat**  
Készítők és értékesítők  
**Pataky H. és W.**  
szabadalmi irodája  
Budapest,  
VII. ker. Erzsébet-körút 42.  
Központ: Berlin, Luisenstr. 29  
Alapítva 1882-ben.  
Saját irodák: Hamburg, Frankfurt, Köln, Boroszló, Lipcse, Hannover, Prága, Varsó, New-York.  
Eddig 30.000 megbízás és több mint 3000 bejelentési Értékesítési összeg mintegy 2 1/2 millió márká Felvilágosítás és törzset ingyen.  
A magyar kereskedelmi múzeum képviselője.

**Nagy bolt-helyiség**  
a József-körút leg élénkebb helyén f. é november hó 1-érr kiadó.  
Czím a kiadóhivatalbar

**Fontos!**  
A „Nemzetközi vasúti kálicsok-társulat”  
**1900. PÁRISI**  
füzetjegyeire előjegyzések  
**csakis a folyó évben**  
eszközölhetők.  
Hét napi tartózkodás  
**Párisban**  
a vasúti menetérti jeggyel együtt:  
Orientexpress 300 frt  
Gyorsvonat 193 frt  
Különvonat 165 frt

**Megrendelhető:**

- Utánvétellel bérmentve.
- Két forintos haví részletre a megjelent 12 kötet egyszerre szállítva.
- Egy forintos haví részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet lefizetése után további 6 kötet.

**Mikszáth Kálmán**  
művelő:

- I. A tekintetes vármegye.
- II. Az apró gasztró és a nép.
- III. Nemzetes uraimék.
- IV. Pizsokok a házban.
- V. Tavaszri rügyek.
- VI. Urak és parasztek.
- VII. A két heidszédik.
- VIII. Club és folyosó.
- IX. A beszédkönyv.
- X. Pernye.
- XI. Lovagvadász, kis primás.
- XII. Katágybó Monyhért levelei

**Mikszáth Kálmán**  
összegyűjtött munkái.  
**Olcsó egyöntetű diszkiadás**  
**12 kötetben**  
A gyűjtemény ára **36 frt**  
diszkiadásban  
A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.  
Méltoztassék az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

**Meidinger kályhagyár**  
**EHRlich J. és H.**  
Budapest és Bécs.  
Budapest, III. Lónyay-utca 17. szám.  
Meidinger töltő- és szahályzó-kályhák. Kaszárnya-kályhák Siemens-Ehrlich-szabadalma szerint Meidinger-caloriférek cserépburkolattal, új szerkezettel. Központi légfűtések és szellőzők.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapeston. Megrendelem a 1. Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala utján.  
**MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit**  
**12 diszkiadású kötetben 36 forintért.**

a) Utánvétellel bérmentve.  
b) 2 frtos haví részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.  
c) 1 frtos haví részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállíttassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kifizetése után.

Az első részlet utánvétellel szabadó be, a továbbiak 100 hótól mindaddig fizetendők a Társaság pénztáránál Budapeston, míg a más vételára törlesztve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén szíveskedjék a Társaság az esedékes összegét postai megbízás útján, a postaköltség hozzászámítása mellett becsúdni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kötvényemény megszűnik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékesé válik. A gyűjteménynek a behozott részletek által még nem fedezett része a részvény-társaság tulajdona marad.

Lakhely: \_\_\_\_\_ Név: \_\_\_\_\_  
Kéret: \_\_\_\_\_ Állás: \_\_\_\_\_

# AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegkekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből kezdve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — A hirdető az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden esetben kizárható az apróhirdetés árat.

## APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

# ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő útleletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Gy. Balácskó György** nagytársaság.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fuvarkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Márk**, dohányüzem.
- IV. „ Parisch-bazár **Déval Józsefné**, dohányüzem.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Hornetzek A. J.** dohányüzem és újságszára.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula** fuvarkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohányüzem.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Körösi Janka**, dohányüzem.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohányüzem.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer sóvárosk**, dohányüzem.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám **Rohanczy Ilona**, dohányüzem.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Reisler Béza**, dohányüzem.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Fruzd J.** dohányüzem.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohányüzem.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közölhetnek.

## LEVELEZÉS.

- Ki volna** hajlandó egy művelt fiatal leánynyal szellemes levelezést folytatni, ugyanaz hajlandó a levelezést német nyelven is vezetni, ha valaki a kellemes hasznossal akarja egybefűzni és gondolatcsere által a nyelvek ez egyik legelterjedtebbjét gyakorolni. Leveleket „Kellemes szórakozás” címen a kiadóhivatal továbbítja. 5912-1
- Dudus.** Csütörtök este a gyorsvonattal utazom és remélem, hogy elég korán adom ezt tudtadra. Minden úgy van most, ahogy te parancsoltad és arra a dologra intézkedésemet mielőbb várva, jól szerető férjem. 5924-1
- Idea.** Mindig csak te rád gondolok, te vagy egyedüli vigaszom itt ebben az idegenben. Csodálkozom, hogy nem teszed meg azt, amit ígértél és nem írsz mindennap. Hisz most van elég idő, tehát boldogíts soraiddal. Csókollak a messzeségből. Oszkár. 5922-1
- Blumen Mary.** Sie haben Brief Ort, Adresse — wie gewöhnlich. Bitte es bald übernehmen. Kiszthand „Izé” 1927-1
- Siófok.** Leveleink igen örültem, mert már azt hittem, hogy meglepedkezett rólam. Hogy mulat? Mikor volt V-kel? Üdvözi M. 5918-1
- Remény.** Én még mindig remélek, pedig már igazán nagyon kevés dolog kecses, hogy valaha ott lehessenek és léged viszontlátnassalak. De én mint említettem, bizva-bizok és remélve-remélek. Imádkozz te is és talán sikerül. Bár úgy lenne! Adjá Isten! Sok, sok pusztát küld Karl-d. 5920-1
- Leona.** Na, talán csak nem vagy megint beteg, hogy nem írsz, ez aztán már igazán borzasztó. Én írok neked mindennap, de te nem tartasz érdemesnek engem arra, hogy felelj. Már nemsokára út a vég-óra. Este hazajössz, bár már én utazhatnék el. De igen sok akadályt kell még keresztül élnem. Tehát írj és csókol számtalanszor M. 5926-1

## HÁZASSÁG.

- Nagyon csinos** 18 éves izr. leány. Linek 1500 forint hozományja van és rendkívül szerényen és háziasan nevelt, férjhez menne egy kisebb hivatalnokhoz vagy kereskedőhöz. Ajánlatok „Fiatal barna” alatt a kiadóhivatalba intézendők. 5916-3
- Uraim.** Egy csinos barna leány, ki meglehetősen nyílt fejű és minden tekintetnek megfelelő kellemes kívül számos anyagi vagyonnal nem bír, egy oly intelligens férjet keres, ki nevében a szórakozást, nem pedig a pénzest tereztét kívánja feltámasztani. Csakis komoly jellegű, teljes czimmet ellátott leveleket a kiadóhivatal „Boldog halandók” címen továbbítja. 5910-2

## ALLÁST KERES.

- Gyermektelen** házaspár elvállal takarításért lakást. Czim a kiadóhivatalban. 6885-3
- Egy fiatal ember,** ki a férfi- és női divat, rövid-áruban jártas, állást keres helyben vagy vidéken. Levélbeli ajánlatokat „Ügyes” jelige alatt a kiadóba kér. 5928-3

## ALLÁST KAPHAT.

- Junges Mädchen** gesucht zu 2 grössere Knaben als Gespielin; erfordert wird die perfekte Kenntniss der deutschen und französischen Sprache und etwas Mithilfe im Hauswesen. Reflektantinnen mit be-eheidenen Ansprüchen wollen sich um Näheres an die Administration dieses Blattes wenden. 5844-4
- Egy fiatal leányka** keresetkét két nagyobb fiu mellé játszaui, és aki a házi dolgokban és valamit segít. Kivántatik perfect francia és német nyelvr. Bővebbet lehet megtudni az Országos Hirlap kiadóhivatalában. 5846-4

**Kisdedővönő** (bonne) keresetkét egy négy éves leányka mellé. Ajánlatok referenciákkal és bizonyítványokkal e lap kiadóhivatalába küldendők „Bonne” jelige alatt. 5906-4

**Zilkari,** könyvelői, bizalmi állást kaphatnak biztositó-társaság gőmörmegei főügynőségénél, az első évben 600 frt lakás, a tisztu jövedelem 10 százaléka. A biztositás terén jártasok előnyben részesülnek. Megkivántatik magasabb biztositék, Czim a kiadóhivatalban. 1923-4

**Úrak,** kik egy igen népszerű biztositási ágazatban működni óhajtanak, kedvező feltételek mellett, állandóan alkalmaztatnak. Ajánlatok „Fixum” alatt a kiadóba kéretnek. 6883-4

**Czimirók felvételnek.** Czim a kiadóhivatalban. 5930-4

## OKTATÁS.

**Neuwirth-intézet.** Hatóságilag bejegyzett magán tanintézet kiprobált könnyű tanmód szerint. Ezenkívül praktikus tanfolyam fehér-, színes- és arany-hímzés tanulására. Tanítványok augusztus 20 tól minden nap felvételnek. S. né Neuwirth Regina, Rottenbiller-utca 39. (Lövölde-térnél.) 1931-5

**Czimbalom-tanítónő** ajánkozik, tanít a legkifűnőbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangu, pedálos Horváth-féle cimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5894-5

**Zenetanítónő** mérsékelt áron ad alapos oktatást zongorából. Megkereséseket „Zongoratanítónő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 5660-5

## HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

**Rákos-Szt.-Mihályon,** György-telepen egy ujon, nan épült szép urilakház, mellék épülettel hozzá 318 négyszögöl telekkel szabad kézből eladó. Közvetítő díjaztatik. Czim a kiadóhivatalban. 1929-7

**Rákos-Palotán** a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu ölenként 3-25, telek jutányos árban eladó. 6256-7

**Megbízható** és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Újpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban. 5238-7

**A Ságymányoson,** valamint Agyalföldön Szent László-uton és Petneház-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7

**3-eemeletes** ház a nyugati vasp álya közvetlen közelében, ujonan épült, 120.000 frtért eladó. Szükséges tőke 60.000 frt, a többi bankteher. Ugyndök díjaztatnak. Ajánlatot kérek „Eladó ház” jelige e lap kiadóhivatalába. 5874-7

**Újpest legszebb helyén** ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban. 5020-7

## ELADÁS.

- Közike,** friss salátagomba 5 kilos bődön 3,20 frt., 5 literes üveg 5 frt. Vörös áfonya-csopót czukorban befőzve vagy czukor nélkül 5 kilos bődön 3,50 frt., 5 literes üvegben 5 frt. Pénz előleges beküldése mellett francó. Londoni ezüst érem. Kuchta János export ház Tiszolcz Gómör megye. 1905-8
- Gyümölcs** és szőlőszőlő kosarak 100-anként 18 forintért kaphatók. Báró Glaubitz kivitel telepe Budapest, Garay-ter 11. 1881-8
- A Baross-utczában** egy kitűnően menő kifűző sürgösen családi viszonyok miatt eladó. Ajánlatokat a kiadó közvetít „Kifűző” jelige alatt. 5792-8

**Villaszerüen** épült ház Budapest környékén 7000 forintért 3500 frt készpénzfizetés ellen eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1859-8

**Jókarban** levő konyha-porcelán, 6 meter hosszú, 2 kirakablak és ajtóval, olcsón sürgösen eladó. Szíves megkeresést e laphoz kérek „Tömögondnok” jelige e. 5872-8

## KIADÓ SZOBÁK.

**Teljes ellátást** kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Barcsay-utcahoz. Czim a kiadóban. 5914-10

**Intelligens családnál** lakást és teljes ellátást kaphat olcsó ár mellett 1-2 vidéki fiu a Józsefvárosban. Kitűnő bánásmód biztositatik. Czim a kiadóban. 5788-10

**A Nádor-utczában** egy elegánsan burtozott utcai szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5854-10

**25 frtért** teljes ellátást külön bejáratu szobával nyer 1 fiatal ur. Czim a kiadóhivatalban. 5738-10

**Egy csinosan** burtozott szoba, fürdőszoba használattal és esetleg teljes ellátással. kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5650-10

**Jgen szépen** burtozott kétablakos tiszta udvari szoba azonnal kiadó. Czim a kiadóban. 5580-10

**Egy elegánsan** burtozott udvari szoba a Szentkirályi-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5652-10

## LAKÁS KERESTETIK.

**A Nagymező-utca** környékén keresek egy utcait lakást 2, esetleg 3 szobából és stb-ből álljon. Az évi bér megnevezésével ellátott ajánlatok „Lakás 1898” alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők. 5750-11

## SZOBA KERESTETIK.

**A magyar színház** tözsomságában keres egy nő elegánsan burtozott különbejáratu szobát. Ajánlat „szinesznő” alatt e laphoz küldendő. 5886-12

## KIADÓ LAKÁSOK.

**A Garai-utczában** 2 utcait szoba, előszoba konyha, speiz stb-ből álló lakás sürgös elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236-13

**A Futó-utczában** egy első emeleti utcait szoba konyhával stb. 2 hónapra 20 frt szeptember 1-ére kiadó. Czim a kiadóban. 5904-13

**A vigszínház** tözsomszedságában ujonnan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszesz- és villamvilágítással, legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel; azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házbér igen mérsékelt. Czim a kiadóban. 5888-13

## KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

**Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak** alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

**Kerékpáriskolának,** könyvnyomdának, vagy más ipari célra is igen alkalmas földszinti utcait helyiség, 12 nyílással az utczára, a vigszínház tözsomszedságában, azonnal kiadó. Czim a kiadóban. 5848-17

**Tiszthító-intézet,** a főváros legélénkelb helyén, családi körülmények miatt, olcsón átadó. Szíves megkereséseket a kiadóba kérek „Jó üzlet” jelige alatt. 5790-17

**Nagy bolthelyiség** a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

## KÜLÖNFÉLE.

**Köhögésnél,** rekedtségnél vegyen 30 krért Róthy-féle Pemeteft-czukorkát. 1537-18

**A legelegánsabb** utcait ruhákat olcsó áron készit egy elsőrangu varrónő. Czim a kiadóhivatalban. 452-18

**Teljes ellátást** vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 5448-13

**Jgen ügyes** nőruha- varrónő ajánkozik házakhoz napi 1 frt 50 krért. Czim a kiadóhivatalban. 5508-18

**Egy, esetleg két** iskolásleányka szigoru felügyelet mellett teljes ellátást kaphat a jövő iskolai tanévre intelligens családnál külön szobában. Zongorahasználattal, esetleg zongora, oktatással Fürdőszoba a lakásban. Ajánlatok a kiadóba intézendők „Iskolásleányka H.” czim alatt. 5700-18